

શ્રી યશોવિજયજી
જૈન ગ્રંથમાળા

દાદાસાહેબ, ભાવનગર.

ફોન : ૦૨૭૮-૨૪૨૫૩૨૨

૩૦૦૪૮૪૬

૨૨૧૫

॥ सदगुरुश्रीमद्बुद्धिसागरसूरीश्वरपादपद्मेभ्योनमः ॥

गुरुपदपूजा.

प्रकाशक—

शा. सामलदास तुलजाराम

मु. प्रांतिज.

लेखक—

प्रासिद्धवक्ता आचार्यश्रीमद् अजितसागरमूरि.

वि. संवत् १९८२. बुद्धि संवत् १.

फाल्गुन शुक्ल ३.

॥ ॐ वन्दे श्रीमहावीरम् ॥

निवेदन.

आ दुनियामां दश दृष्टांते दुर्लभ एवो मानव भव पामी
आत्मसाधन करवुं एज सौथी प्रथम कर्त्तव्य छे. हवे ते आत्म-
साधन तत्त्वज्ञान शिवाय सिद्ध थतुं नथी. वली ते तत्त्वज्ञाननी
प्राप्ति सद्गुरुद्वारा थइ शके छे.

कारण के विशाल नेत्र छतां पण अंधकारमां रहेली
वस्तु जेम माणसो देखी शकता नथी, तेम अज्ञानथी आतृत्त
बुद्धिवाला पामर पुरुषो ज्ञेय वस्तुने ओलखी शकता नथी.
माटे सद्गुरुनो आश्रय एज मुख्य ज्ञान साधन छे. कारणके ॥
नास्ति तत्त्वं गुरोः परम् ॥ गुरुथी अन्य कोइ श्रेष्ठ वस्तु नथी.
तेमज गुरुत्त्व विनिश्चयमां पण कहुं छे के:—

गुरु आणाए मुखो, गुरुप्पसायाउ अट्टसिद्धिओ ।

गुरुभत्तीए विज्जा, साफलं होइ णियमेणं ॥१॥

गुरुनी आज्ञा प्रमाणे प्रवृत्ति करवामां आवे तोज मोक्ष
लाभ थइ शके. गुरुमहाराजनी प्रसन्नताथीज अट्टसिद्धिओ
प्राप्त थाय छे. गुरुभक्ति विना विद्याभ्यास करवामां आवे छतां

પણ સફલ થતો નથી. અહો ! ગુરુપ્રભાવ કેવો અલૌકિક છે, જેનો અવાધિ પણ આંકી શકાતો નથી.

શરણં ભવ્ય જિઆણં, સંસારાઢાવિમહાકલ્મ્મિ ।

મુત્તુણં ગુરુ અન્નો, ણત્થિ ણહોહી ણવિય હુત્થા ॥૨॥

આ જગત્ની અંદર મૃષાવાદી અસદ્માર્ગના ઉપદેશકો તો ઘણા દૃષ્ટિગોચર થાય છે. પરંતુ મિતભાષી સન્માર્ગના યથાર્થ ઉપદેષ્ટા ગુરુ તો ક્વચિત્ જ હોય છે, તેવા સદ્ગુરુ વિના અન્ય કોઈપણ ભવ્ય જીવોને સંસારરૂપ અતિ ગહન અટવીમાં શરણ છે નહીં. ભવિષ્યમાં પણ ગુરુ શિવાય અન્ય ત્રાતા નથી, તેમજ પ્રાચીન કાલમાં પણ ગુરુ એજ ઉદ્ધારક થયેલા છે. માટે ત્રણે કાલમાં ગુરુ શિવાય કોઈનો ઉદ્ધાર થતો નથી.

ગુરુમુક્તિયોજ આ સંસારસાગર તરવાનો છે અને ગુરુ શિવાય અજ્ઞાન ટલવાનું નથી.

જહ દીવો અપ્પાણં, પરંચ દીવઙ્ગ દિત્તિ ગુણજોગા ।

તહ રયણત્તયજોગા, ગુરુવિ મોહંધયારહરો ॥ ૧ ॥

હે ભવ્યાત્માઓ! જેમ દીપકમાં પ્રકાશક ગુણ રહેલો છે, જેથી તે ષોતાને અને પરપદાર્થને પ્રકાશિત કરે છે. તેવીજ રીતે જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રરૂપ રત્નત્રયના આરાધક હોવાથી ગુરુપણ મોહરૂપી અંધકારને દૂર કરી ષોતાને અને પરને દીપાવે છે.

માટે જ્ઞાનદાતા ગુરુ આ વિશ્વમાં પૂજ્યતમ છે. ગુરુ સંબંધી મહિમા શાસ્ત્રોમાં વહુધા પ્રતિપાદન કરવામાં આવ્યો છે.

ઉપરોક્ત ગુરુ ગુણયુક્ત શાસ્ત્રવિશારદ જૈનાચાર્ય યોગનિષ્ઠ સદ્ગુરુ શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગર સૂરીશ્વરજી વિ૦ સં૦ ૧૯૮૧ ના જેષ્ઠ વદી ૩ મંગલવાર પ્રભાતમાં સવાઆઠ વાગે વિજાપુર મુકામે સ્થૂલ દેહનો ત્યાગ કરી પરમપદને પ્રાપ્ત થયા. તેઓશ્રી જૈન જૈનેતર સમગ્ર પ્રજાને કેટલા ઉપકારકારક અને કેટલા પ્રિય હતા તેનો ઉલ્લેખ કરવા કરતાં તેઓશ્રીના દેહાંત સમાચાર જાણતાં દેશદેશાંતરોના કાગલો અને તારો અમારા પૂજ્ય ગુરુશ્રીના ઉપર આવેલા કે જે હાલમાં મુ. પાદરા અધ્યાત્મ જ્ઞાનપ્રસારક મંડલ તરફથી છપાઈને વહાર પડ્યા છે, તે વાંચવાથી સર્વ કોઈના જાણવામાં આવશે. વ્લી પ્રાતઃસ્મરણીય ગુરુદેવ સદાને માટે આપણા પુષ્ટાવલંબનરૂપે ઉપકાર કર્યાજ કરે તેવા હેતુથી ગુરુપ્રતિમાને ગુરુ સમાન માની ગુરુ વિરહે ગુરુ સ્થાપના પણ ગુરુ સમાનજ છે. એ હેતુથી ગુરુશ્રીનો જે સ્થળે અગ્નિ સંસ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો તે સ્થળે અમારા ગુરુ મહારાજના સદુપદેશથી સમગ્ર જૈન સંઘના ઉદાર હાથ નીચે વિજાપુરના જૈનસંઘે મનોહર સમાધિમન્દિર તૈયાર કરાવી તેમાં ગુરુમૂર્તિ સ્થાપન કરી છે. તે મંગલમય મૂર્તિની પૂજા માટે ઘણા મુનિઓ તથા સદ્ગૃહસ્થો તરફથી માગણીઓ થવાથી ગુરુભક્તિ નિમિત્તે અમારા પરમપૂજ્ય ગુરુશ્રી અજિતસાગરસૂરિજીએ સુલ-

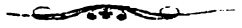
લ્હિત ભાષામાં પ્રશસ્ત ભાવથી ભરપુર આ વન્ને ગુરુપદ પૂજાઓ, આરતી, મંગલ પ્રદીપ અને ગુરુદેવના મુખ આગલ પ્રાર્થના કરવાનાં સ્તવનો વિગેરે તૈયાર કરી આપ્યાં છે. તે જાહર કરતાં આજે મને અતિ આનન્દ થાય છે.

ॐ અર્હે શાન્તિઃ ॥૩॥

વિજાપુર
ફાગણ સુદ ૩ સોમ
વિ. ૧૯૮૨
બુદ્ધિ. સં. ૧

લે. મુનિ હેમેન્દ્રસાગર.

શ્રી અથગુરુપૂજાભણાવવાનો વિધિ.

ઉપાશ્રયની અંદર અથવા અન્યસ્થાનમાં ગુરુનાં પમલાં સ્થાપવાં, અથવા કેશરચંદનની બે પાદુકા કિંવા ચોસાની પાદુકાઓ કરવી, અગર ગુરુની પ્રતિકૃતિ (છબી) હોય તો તે સ્થાપવી. સ્નાત્ર ભણાવવાની આવશ્યકતા નથી. જલપૂજાનો કલશ જલપૂજા ભણાવીને આગલ ભાગમાં સ્થાપન કરવો, પાષાણ ધાતુ વિગેરેની ગુરુમૂર્તિ હોય તો તેની ઉપર જલનો અભિષેક કરવો. તેમજ ચંદન પૂજા વિગેરે જિન પ્રતિમાની માફક કરવી. પાષાણનાં પગલાં હોય તો તે ઉપર જલાભિષેક તથા ચંદન, પુષ્પ વિગેરે પ્રતિમાની પેઠે ચઢાવવાં, ધૂપ, દીપ તેમની આગલ સ્થાપન કરવાં, પમલાં અથવા મૂર્તિની આગલ સ્વાસ્તિક નૈવેદ્ય ફલને ઢાંકવાં, કેશર ચંદનની પાદુકાઓ કરી હોય તો તેમની આગલ જલ કલશાદિક સ્થાપન કરવાં. જિન મંદિરમાં ગોસલાની અંદર ગુરુમૂર્તિ અથવા પાદુકાઓ હોય તો શ્રી જિનપ્રતિમાનો મૂલ મમારો બંધ કરીને ગુરુપાદુકા કિંવા ગુરુમૂર્તિની આગલ ગુરુ પૂજા ભણાવવી. અરિહંત ભગવાન્ જેમ પરમેષ્ઠી છે, તેમ આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને મુનિ એ ત્રણ પંચપરમેષ્ઠીમાં રહેલા છે. તેથી તેમની મૂર્તિ તથા પાદુકાઓ

કરવામાં આવે છે અને તે જિનમૂર્તિ તથા જિનપાદુકાની માફક પૂજવા યોગ્ય છે, સૂરિપદધારક જે મુનિજે દિવસે દેહોત્સર્ગ કર્યો હોય, તે દિવસે ભક્તિભાવથી ગુરુપૂજા મનાવવી, સ્નાત્રિઆઓને મિષ્ટાન્નથી જમાડવા, તેમજ તેમને મોદક આદિની પ્રભાવના કરવી. પૂજામાં આવેલા સર્વ સાધર્મિક વન્ધુઓની પ્રભાવનાપૂર્વક ભક્તિ કરવી, ઇટલુંજ નહીં પણ શક્તિ હોય તો જમણ પણ કરવું. પાદુકા અગર મૂર્તિ આગલ ઉત્સવ કરવો. સાંજના સમયે ટોલી બેસાડી ગુરુભક્તિનાં સ્તવનો તથા ગાયનો ગાવાં. ગુરુભક્તિ નિમિત્તે સાધુ સાધ્વીની વિશેષ સેવા ભક્તિ કરવી. ગુરુચરિત્રનું વ્યાખ્યાન સાંભળવું. તે નિમિત્તે ધાર્મિક પુસ્તકો છપાવવામાં યથાશક્તિ ઉદ્યોગ કરવો. ગુરુનો મહિમા વધારવામાં પ્રમાદ કરવો નહિ. ગુરુશ્રીના ઉપદેશ પ્રમાણે સદ્-ર્તન કરવું. ગુરુ પાદુકા તથા ગુરુમૂર્તિની સુગંધિત પુષ્પોથી પૂજા કરવી.

गुरुपद पूजा.

प्रणम्य सिद्धार्थसुतं वरेण्यं, तनोमि पूजां गुरुसिद्धिसौधम् ।
श्रीसद्गुरुणामुपदेशस्वानीं, भक्तिप्रभावोल्लसदात्मशक्तिः ॥
सकलवृद्धिकराय महात्मने, निखिलकर्ममलक्षयकारिणे
गुरुवराय वरिष्ठगुणात्मने, जलमहं विमलं परिकल्पये ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीं गुरुपदपूजार्थं जलं समर्पयामि—
त्रिविधतापहराय शुभात्मने, जगति जन्मवतां सुखदायिने ।
कुमतिकर्दमवृन्दविशोषिणे, परिदधाम्यतिशीतलचन्दनम् ॥२॥

ॐ ह्रीं श्रीं गुरुपदपूजार्थं चन्दनं समर्पयामि—
सुरभिदेहगुणेन सुवासित—सकलभूवलयाय जितात्मने ।
सुरनरेन्द्रगणस्तुतकर्मणे, सुगुरवे कुसुमानि यजामहे ॥३॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरुपदपूजार्थं पुष्पाणि यजामहे—
विषयवाजिवशीकरणौजसे, मदविषोद्धरणोत्तमशक्तये ।
मतिमतां हृदि निश्चितमूर्त्तये, गुरुवराय सुधूपमहं यजे ॥४॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरुपदपूजार्थं धूपं समर्पयामि—
भविकनिर्मलबोधविकासिने, प्रथितकीर्त्तियशोविशदात्मने
प्रहृतकर्मचयाय तमोहरं, विशददीपमहं परिकल्पये ॥५॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरुपदपूजार्थं दीपं यजामहे ॥

भवभयक्षतिकर्मविधायकान्, शुभगुणाचरणोत्तमशिक्षकान् ।
शिवनिकेतनकेतनतुल्यकान्, परिदयामि पवित्रतराक्षतान् ॥६॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरुपदपूजार्थं अक्षतान् यजामहे ॥
जैनेन्द्रशासनधुरन्धरपुङ्गवाय,
ज्ञानात्मने विजितलौकिकभावनाय ।
श्रद्धालतानविनवारिधराय शुद्धं,
नैवेद्यमुत्तममहं विनिवेदयामि ॥ ७ ॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरुपदपूजार्थं नैवेद्यं यजामहे—
त्रैलोक्यतारकगुणाय वरप्रदाय,
सर्वात्मना विहितजन्तुदयोदयाय ।
निर्वृत्तिधर्मपथदर्शकनायकाय,
सम्यक् फलानि शुभदानि निवेदयामि ॥८॥

कलश.

पूजाभिरष्टथा नित्यं, यो नरः पूजयिष्यति ।
गुरुपादाम्बुजद्वन्द्वं, तं शिवश्रीर्वरिष्यति ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरुपदपूजार्थं फलानि समर्पयामि स्वाहा.

इति गुरुपद पूजा समाप्ता.

ॐ

गुरुपदपूजा.

योगनिष्ठश्रीमद् बुद्धिसागरसूरीश्वरपूजा.

जन्म अने बालचरित्ररूप प्रथम जलपूजा ॥ १ ॥

दुहा-

विनयसहित श्रीगुरुपदे, प्रेमे करुं प्रणाम;

ज्ञानवडे जेणे दीधो, अंतरमां आराम ॥ १ ॥

अनंत भवमां भटकतां, हेते झाल्यो हाथ;

प्रेमदीपकथी पिंडमां, निरख्यो निरमल नाथ ॥ २ ॥

सरस्वती मुजवदनमां प्रेमे पूरो वास;

महावीर करुणा करी, पूर्ण मटाडो प्यास ॥ ३ ॥

अविचल भक्ति आपजो, बुद्धि सिन्धुमुनिराज ।

आगमपंथ कीधो सुगम, सदा रहो शिरताज ॥ ४ ॥

जप तप संयम सर्व पण, गुरु सेवनथी थाय;

सफल कर्यो मुज आत्मने, सफल करी मुज काय ॥ ५ ॥

ढाल-मारी आंखडलीने आश-ए राग.

जय बुद्धिसागर मुनिराज, नरभव सफल कर्यो;

कर्यो पावन गुर्जदेश, परहित देह धर्यो, ए टेक.

सर्व देशनो शिरोमणि छे, गुणनिधि गुर्जर देश जो;

ते केरा उत्तम शुभ प्रांते, साबर वहे हमेश; नरभव स. ॥ १ ॥

ગાયકવાડી રાજ્ય દીપે છે, પ્રેમધર્મ પ્રતિપાલજો,
 મહારાજાશ્રી સયાજી નૃપની, વરતે આળ વિશાલ; નર. ॥૨॥
 ત્યાં આગલ શોભે છે સારું, વીજાપુર શુભ ગામજો;
 પાટીદાર તળા ત્યાં જન્મ્યા, નામ બેચર ગુણ ધામ. નર. ॥૩॥
 પૂર્વ જન્મનું પુણ્ય હતું ને, સરસ હતા સંસ્કારજો;
 બુદ્ધિવલ્લ પળ બાલપણામાં, ગણતાં નાવેપાર. નર. ॥૪॥
 સરકારી નીશાલે બેઠા, ગુજરાતી અભ્યાસજો;
 સાતે ધોરણ શીખી લીધાં, ધરી ગુરુમાં વિશ્વાસ. નર. ॥૫॥
 શ્રાવક કરી વસ્તી સારી, વીજાપુર શોભાયજો;
 આવનજાવન મુનિજન કરતા, દરવર્ષે દરશાય. નર. ॥૬॥
 બુદ્ધિવિલોકી વિદ્યાગુરુજી, પૂરણ રાખે પ્રેમજો;
 ગુરુ કરુણાથી આવેઘટમાં, વિદ્યા કરવા ક્ષેમ. નર. ॥૭॥
 ગુરુજનને સહવાસી સઘલા, ઊરમાં ધારે એમજો;
 અતિ સંસ્કારી આ બાલક છે, માટે રાખે રહેમ. નર. ॥૮॥
 પુત્રતળાં લક્ષણ પારણીયે, સહજપણે સમજાયજો;
 અજિતસાગર વિનતી ઉચરે, આત્મા ईશ્વર થાય; નર. ॥૯॥

કાવ્ય.

સકલવૃદ્ધિકરાય મહાત્મને, નિર્ચલ કર્મમલક્ષયકારિણે ।
 ગુરુવરાય વરિષ્ઠગુણાત્મને, જલમહં વિમલં પરિકલ્પયે ॥૧॥

ૐ હ્રીં શ્રીં ગુરુપદપૂજાર્થં જલં સમર્પયામિ સ્વાહા.

સન્સંગતિરૂપા દ્વિતીયચંદનપૂજા ॥ ૨ ॥

ડુહા.

સત્સંગતિ એ દીપ છે, કુબુદ્ધિ છે અંધાર;
 સત્સંગતિથી પાર્મીયે, વિરત્તિ વિવેક વિચાર; ॥૧॥
 સત્સંગતિસમ સૃષ્ટિમાં, એક નહીં ઉપચાર;
 પારસસંગ લોહનું, સોનું બને સુખકાર; ॥૨॥
 સત્સંગતિથી સુધર્યા, જગમાં આત્મ અનંત;
 સત્સંગતિ દે સહજમાં, ભવતારણ ભગવંત. ॥૩॥
 સત્સંગતિ નિત્યે કરો, કરવા ભવનિસ્તાર;
 ક્ષણિક સુખ લય પામશે, ઉપજે શાંતિ અપાર. ॥૪॥
 અગરચંદનના સંગનો, મહદ જુઓ મહિમાય;
 અન્યવૃક્ષ નિજસમ કરે, જીવનોશિવ બની જાય; ॥૫॥

ઢાલ—આવો આવો જશોદાના કંત-એ રાગ.

નથુભાઈનો નિર્મલ ભાવ, જામ્યો સારોરે;
 જેણે કરાવ્યો સદ્ગુરુ સંગ, સુખ કરનારોરે; ॥૧॥
 સુખસાગર શ્રી મુનિરાજ, જપતપ ભરીયારે;
 એ તો શ્રાવક ધર્મના સાર, કર્મના દરિયારે. ॥૨॥
 બેસી એમની પાસ અનેક, શાસ્ત્ર સાંભલિયારે
 માટે નિર્મલ એમનાં ચિત્ત, ભક્તિમાં ભલિયારે. ॥૩॥
 એવા સંગતના સુપ્રતાપ, પ્રીતિ બંધાળીરે;
 જૈન ધર્મ વિષે વિશ્વાસ, વસ્તુ બરતાળીરે. ॥૪॥

शास्त्र सांभलवाथी स्हेज, विपदा वामेरे;
 अति दुर्लभ शिव पुरपंथ, प्राणी पामेरे. ॥५॥
 माटे शास्त्र श्रवण हररोज, कोडे करीयेरे;
 धरी आगममांही लक्ष, भवजल तरीयेरे. ॥६॥
 बांधी प्रभुना संगाथे प्रीत, प्रीत विचारीरे;
 जैनधर्म साचो छे एम, दृढमति धारीरे; ॥७॥
 कर्यो लक्ष विषेथी अलक्ष, पक्ष तजीनेरे,
 कीधी सद्गुरुनी सेवाय, स्नेह सजीनेरे. ॥८॥
 माटे नरभव पामीने जेह, सत्संग करशेरे;
 तेनो लक्षचोराथी स्हेज, आत्मा उद्धरशेरे. ॥९॥
 थयो जैन विषे अनुराग, शास्त्र श्रवणथीरे;
 थाय अजित जगतमांहि जित, जन्ममरणथीरे. ॥१०॥

काव्य.

त्रिविधतापहराय शुभात्मने, जगति जन्मवतां सुखदायिने ।
 कुमतिकर्दमवृन्दविशोषिणे, परिदधाम्यतिशीतलचन्दनम् ।१।
 ॐ ह्रीं श्रीं गुरुपदपूजार्थं चन्दनं समर्पयामि स्वाहा.

सम्यक्त्व ग्रहणरूपा तृतीयपुष्पपूजा. ॥३॥

हुहा.

आगमज्ञान विना कदी, मानव मोक्ष न जाय;
 वस्तुमात्रनां तत्त्व ते, आगमथी समजाय ॥१॥

मूढ बुद्धिनां मानवी, करतां तर्क अनेक;
पण प्रमाण आगम विना, नावे सत्य विवेक ॥२॥

अंधारुं अज्ञानमय, आगमदीप सुहाय;
अंधारुं दीपक वडे, जाय हृदय समजाय ॥३॥

अंधजनोने लाकडी, अवनीपर आधार;
ज्ञानअंध आगमथकी, निश्चित देशे जाय ॥४॥

ईश्वरने अवलोकवा, आगम सत्य प्रमाण;
बुद्धिसागरनुं थयुं, आगममां शुभ ध्यान ॥५॥

ढाल—कानुडो न जाणे मारी प्रीत. ए राग.

समकित माटे सद्गुरु देव,—केरुं शरण ग्रही ल्योरे. सम० ए टंक.

शास्त्र श्रवणथी समकीत थासे, जन्मोजन्मना रोगज जासे;
आनंद मंगल थासे हमेश, विभुने सहज वरी ल्योरे. सम०॥१॥

जे जे मार्गे प्रभु उर आवे, ते ते पथ सद्गुरु समजावे;
पामे जेवुं वावे तेवुं, साचे ठाम ठरी ल्योरे. सम०॥२॥

अनादिकालथी आत्म भटकटतो, एक ठाम कदी नथी पळ टकतो;
शांति नथी वरी शकतो लेश, दीलडामांही डरी ल्योरे. सम०॥३॥

क्लेश वधा मनमांथी कापो, आत्मदेवने अनुभव आपो;
स्थिरतामां मन स्थापो वेश, धणीनुं ध्यान धरी ल्योरे. सम०॥४॥

अखंड अनुभव थासे सारो, देखासे भवसिन्धु किनारो;
भव तरवानो वारो एज, श्रेयस काम करी ल्योरे. सम०॥५॥

अवलां शास्त्रो अवलां थाशे, जीवडा केरुं जोखम जाशे;
 सुखना वायु वाशे हमेश, सुंदर देव स्मरी ल्योरे. सम०॥६॥
 तृष्णा मनहुं तनथी त्यागे, अखंड वरना पद अनुरागे;
 जगमग ज्योति जागे बेश, निर्मल पथ विचरी ल्योरे. सम०॥७॥
 आगम श्रवण कर्या जेवारे, निश्चय कीधो प्रभुनो त्यारे;
 मुरुवाणी उर धारे देव, नाम प्रभुनु उचरी ल्योरे. सम०॥८॥
 बुद्धिसागर सद्गुरु राजा, धर्मग्रन्थ सांभलिया झाझा;
 अजित गरीब निवाजा आप, भवतुं भातुं भरी ल्योरे. सम०॥९॥

काव्य.

सुरभिदेहगुणेन सुवासित—सकलभूवलयाय जितात्मने ।
 सुरनरेन्द्रगणस्तुतकर्मणे. सुगुरवे कुसुमानि यजामहे ॥१॥
 ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरूपदपूजार्थं पुष्पाणि यजामहे स्वाहा—

देशविरतिग्रहणस्वरूपा चतुर्थी धूपपूजा. ॥४॥

दुहा.

विश्वतणा भोगो विषे, रोग तणो भय छेज;
 उंचा कुलमां पतननो, तेमज भय वरतेज ॥१॥
 धनिकने धनक्षय तणो, भय अतिशय वरताय;
 राजाने परसैन्यनो, भय भासेज सदाय ॥२॥
 कायाने भय मरणनो, मायाने भय ज्ञान;
 अशांतिनो भय शान्ति छे, अमानिनो भय मान. ॥३॥

પીંડ અને બ્રહ્માંડમાં, ભય ગાજે છે કાલ;
 કાલે કોઈ બચે નહીં, અંતે કાલ કરાલ. ॥૪॥
 માટે શાળા સમજીને, ઘટમાં ધરી વૈરાગ;
 નિર્ભય દેશે જાય છે, દેશ વિરતિ અનુરાગ ॥૫॥

ઢાલ-ઓધવ ક્યારે આવશે વનમાલીરે.-૯ રાગ.

શ્રાવક કેરા વૃત્તની બલીહારીરે, અંતે આતમને લે ઉગારી.

શ્રાવક૦ ૯ ટેક.

પ્રગટ્યો શ્રાવકધર્મમાં પ્રેમરે, જેમાં સુન્દર કુશલ ક્ષેમરે;
 માટે તજીયે કદી તેને કેમ ? શ્રાવક૦ ॥૧॥

ગુરુદેવ શ્રાવક વ્રત પાલેરે. જુટું બોલે નહીં કોઈ કાલેરે;
 વ્રતધારી સુધર્મે વિશાલે, શ્રાવક૦ ॥૨॥

સુખસાગર સદ્ગુરુ પાસેરે, શ્રાવકધર્મ રહ્યા વિશ્વાસેરે;
 મન વરતાણું ધર્મ ઉઠાસે, શ્રાવક૦ ॥૩॥

વેચરદાસનું મન રુડું ગલિયુંરે, ભાવ ભક્તિ વિષે દૃઢ મલિયુંરે;
 વ્રત જપમાંહી ચિત્તડું વલિયું. શ્રાવક૦ ॥૪॥

ષડાવશ્યક સ્નેહે સાધેરે, ભાવ વૈરાગ્યમાં રુડો વાધેરે;
 સદા સ્નેહે ગુરુને આરાધે. શ્રાવક૦ ॥૫॥

દુર્લભ સદ્ગુરુ કેરી સેવારે, એવી સેવા માંહી રુડા મેવારે;
 જેમાં ભાવ વૈરાગના લેવા. શ્રાવક૦ ॥૬॥

દીક્ષા લેવામાં પ્રેમ પ્રગટિયોરે, મોહ વિશ્વનાં સુખ કેરો મટિયોરે;
 જૈનધર્મ હૃદયમાંહી રટીયો. શ્રાવક૦ ॥૭॥

પુણ્ય પૂર્વતળાં ઘળાં જાગ્યાંરે, સુખ સાધુ તળાં સારાં લાગ્યાંરે;
 ઢાન ગુરુ પાસે ઢીક્ષાનાં માગ્યાં. શ્રાવક૦ ॥૮॥
 હોય સત્યવૈરાગ્યમાં ભાવરે, પડશે પ્રભુનો હૃદયમાં પ્રભાવરે;
 અજિતસાગરનો ં ઠરાવ. શ્રાવક૦ ॥૯॥

કાવ્ય.

વિષયવાજિવશીકરણૌજસે, મદાવિષોદ્ધરણોચમશક્ત યે।
 મતિમતાં હૃદિ નિશ્ચિતમૂર્ત્તયે, ગુરુવરાયસુધૂપમહં યજે ॥૧॥
 ૐ હ્રીં શ્રીં સદ્ગુરુપદપૂજાર્થં ધૂપં સમર્પયામિ સ્વાહા ॥

ઢીક્ષાગ્રહણસ્વરૂપા પંચમી ઢીપપૂજા ॥૫॥

ઢુહા.

સાધુપદથી સૃષ્ટિમાં, ઉપજે ઉત્તમ જ્ઞાન;
 અનુકુલતા સર્વે રીતે, ધરવા પ્રભુનું ઢ્યાન ॥૧॥
 પંચમહાવ્રત પાલતાં, આવે ઢીવ્ય પ્રઢેશ;
 આ ઢીવ્ય આત્મા ઢારતો, ઢીવ્ય પ્રભુનો વેષ ॥૨॥
 સહુ સાધનમાં શ્રેષ્ઠ છે, મુનિના પંચાચાર;
 ગ્રહસ્થ કરતાં શ્રેષ્ઠ છે, ત્યાગ ઢશા સુખકાર. ॥૩॥
 ત્યાગ વિના મુક્તિ નથી, ભાલે શ્રી ભગવંત;
 જન્મ મરણના રોગનો, આવે ત્યાગે અંત. ॥૪॥
 સમજુ લોકે સમજવો, મીઢ્યા આ સંસાર;
 ત્યાગ ઢશાં પામવો ઊર્ધ્વલોક સુખકાર. ॥૫॥

ઢાલ બનજારા—રાગ.

છે સાધુ પદ સુખકારી, મનમાં સમજો નરનારી; એ ટેક.
 તારામાં સૂરજ જેવો, સાધુભવ સમજો એવો;
 જ્યાં પ્રભુરસ પૂરણ લેવો. છે સાધુ. ॥૧॥
 છઠ્ઠા ગુણ સ્થાનક જાવા, વલિ પૂરણ પાવન થાવા;
 છે અનુભવ લહાવા. છે સાધુ. ॥૨॥
 જેવો અણુથી મોટો મેરુ, મોટું કંકરથી જેવું દેરું;
 એવું જીવન મુનિજનકેરું. છે સાધુ. ॥૩॥
 જ્યાં અનુપમ સુખ પ્રસરે છે, વિપદા જગની વિસરે છે;
 મુનિ હરદમ પ્રભુ ઉચ્ચરે છે. છે સાધુ. ॥૪॥
 સુખકારક જગમાં સાધુ, જેણે આત્મતણું સુખ સ્વાદ્યું;
 મન વિશ્વપતિમાં વાધ્યું. છે સાધુ. ॥૫॥
 લીધી દીક્ષા શિવ સુખદાઈ, ગળ્યાં જૂઠાં ભાઈ મોજાઈ;
 સ્વીકારી—મલી સાધુતાઈ. છે સાધુ. ॥૬॥
 બુદ્ધિસાગર ધાર્યું નામ, થયા પોતે પૂરણકામ;
 બ્રહ્મચર્ય ધર્યું સુખધામ. છે સાધુ. ॥૭॥
 ઓગળીસેં સત્તાવન વર્ષે, માગશર સુદી સાતમ દિવસે;
 લીધી દીક્ષા અતિશય હર્ષે. છે શ્રાવક. ॥૮॥
 મુજ મન મન્દિરમાં રાજો, જય જય ગુરુજીની થાજો;
 કીર્તિ જગમાં પ્રસરાજો. છે સાધુ. ॥૯॥
 સુખસાગર ગુરુ શિર કીધા, જૈન ધર્મના લહાવા લીધા;
 પછી અજિત પ્રભુ રસ પીધા. છે સાધુ. ॥૧૦॥

काव्य.

भविकनिर्मलबोधविकासिने, प्रथितकीर्त्तियशोविशदात्मने ।
 प्रहतकर्मचयाय तमोहरं, विशददीपमहं परिकल्पये ॥११॥
 ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरुपदपूजार्थं दीपं यजामहे स्वाहा ॥

गुरु सेवारूपा षष्ठी अक्षत पूजा ॥ ६ ॥

डुहा.

सद्गुरुनी पासे रही, सेवा करता नित्य;
 वण सेवा मेवा नही, ए सेवानी रीत. ॥१॥
 महा वाट परलोकनी, गुरुविण नावे पार;
 सद्गुरुनी सेवावडे, झट आवे निस्तार. ॥२॥
 अंधारी आ रातमां, सूझ पडे नही रंच;
 असत्य सत्य जणाय छे, ए मिथ्या छे संच. ॥३॥
 हृदयद्वार सद्गुरु विना, कोण उघाडणहार ?
 सद्गुरु सेवन पुण्यनो, गणतां नावे पार. ॥४॥
 गुरु गुरु गुरु मुखे रटे, धरे प्रभुनुं ध्यान;
 ए साधुनो धर्म छे, पामे पद निर्वाण. ॥५॥

ढाल—आवजो आवजो आवजोरे-बहेनी ? राग.

सेवा थकी सर्व सुख सांपडे, गुरुनी रुडी सेवा थकी,
 सर्व सुख सांपडे;
 मुक्ति तणी जुक्ति हाथमां जडे, गुरुनी रुडी. ए टेक.

क्लेशकर्म जाय छे ने आत्मसुख थाय छे;
 शीद जीव विश्वमांही आथडे; गुरुनी. ॥१॥
 काम क्रोध नव रहेने-दोष दीलना दहे;
 आत्मनो विवेक रुडो आवडे गुरुनी. ॥२॥
 मोह तणां मूल बधां, जाय सहज वातमां;
 उखेडी शकाय ज्ञान पावडे. गुरुनी. ॥३॥
 व्हाल थाय नाथमां ने, आत्म आवे हाथमां;
 जाय छे अशांति शमतावडे; गुरुनी. ॥४॥
 आज्ञा शिर धारताने,-प्रेमधर्म पालता,
 केम जीव खोटा ख्यालमां खडे ? गुरुनी. ॥५॥
 गुरु विना मुक्ति नही,-सर्व संत उच्चरे;
 स्हेजमां प्रभुनो पंथ पर वडे; गुरुनी. ॥६॥
 रुडी सुख सागरजी, सेवा गुरुनी सजी;
 पाप बीज सेक्यां ज्ञान तावडे, गुरुनी. ॥७॥
 आशिष रुडी लीधीने, लीला लहेर तो कीधी;
 कालरूप सर्प केम आभडे, गुरुनी. ॥८॥
 गुरुजी ज्ञान दाताने, आपे सुख शाता;
 अजित नरक द्वार ना नडे; गुरुनी. ॥९॥

काव्य.

भवभयक्षतिकर्मविधायकान्, शुभगुणाचरणोत्तमशिक्षकान् ।
 शिवनिकेतनकेतनतुल्यकान्, परिदधामि पवित्रतराक्षतान् ॥१॥
 ॐ ह्रीं श्रीं सदगुरुपदपूजार्थं अक्षतान् यजामहे स्वाहा ॥

ચારિત્રારાધન સ્વરૂપા સત્તમી નૈવેદ્ય પૂજા ॥ ૭ ॥

દુહા.

કહેણી સમ રહેણી નહી, મલે નહી ભલીવાર;
 કહેણી સમ રહેણી થતાં, ઉપજે શાંતિ અપાર. ॥૧॥
 માટે સત્ ચારિત્રમાં, સંતો મૂકે ભાર;
 ગુરુ કરુણા ચારિત્રમાં, છે હેતુ સુખકાર. ॥૨॥
 કર્મ ટલે કર્મોથકી, સ્વરેસ્વરો છે ન્યાય;
 સત્કર્મેથી વિશ્વનાં, અસત્ય કર્મ બલાય. ॥૩॥
 ટુષ્ટિ તળાં બિંદુ તળી, ગણના કદિયે થાય;
 ભૂમિ કેરા ભારનો, આંક કદી અંકાય. ॥૪॥
 ધર્મ તળા પાલનતળી, કેમ કિંમત અંકાય;
 સ્વલ્પ ધર્મને પાલતાં, પ્રાણી પાવન થાય. ॥૫॥

ઢાલ-નાથ કૈસે ગજકો બંધ છોડાયો.

ત્યાગી કેરા ધર્મ કર્મ સહુ પાલે, પીંડમાંહી પ્રભુજીને માલે;
 ત્યાગી. એ ટેક.

ગ્રામનગર માંહી સંચરતાને, નિર્મલ નાથને ન્યાલે;
 સત્કર્મેથી પાપ કરમનાં, વીજ વધાં ગુરુ બાલે. ત્યાગી. ॥૧॥
 સંતોની સંગત નિશાદિન કરતા, મન રારવી જ્ઞાનહિમાલે;
 યોગતળા અભ્યાસે કરીને, વાહ્યવૃત્તિ પાછી વાલે. ત્યાગી. ॥૨॥
 દ્રવ્યને જાણ્યાં અદ્રવ્યને જાણ્યાં, ક્લેશ કાઢ્યા પાણી કાલે;
 સ્વલ જનને પણ ઉપદેશ આપી, સ્વાંતે સ્વૂટલતા સ્વાલે.

ત્યાગી. ॥૩॥

દ્વૈતને જાણ્યું અદ્વૈતને જાણ્યું, જાણી ગીતા ગાલે ગાલે;
ગંભીર ગ્રન્થ લખ્યા ઘણા જેથી, વાંચી જનો દોષ ટાલે.

ત્યાગી. ॥૪॥

સદ્ગુણને ઘટ ભીતર શોધ્યા, અવગુણ કાઢ્યા ઉચાલે;
જ્ઞાનતણી ગંગા પ્રેમ પ્રભાવે, સહજે ચઢાવી ઉચ્છાલે.

ત્યાગી. ॥૫॥

અનેક લોકને ઉપદેશ આપ્યા, વૃત્તિ ઠરાવી છે ઠાલે;
સ્નેહથી સમરણ સોઠહંનું કરતા, મન ચઢવ્યું ઉંચા માલે;

ત્યાગી. ॥૬॥

અવધૂત વેશ નિરંતર શોભે, પાપ દબાવ્યાં પાતાલે;
આત્મ પરાત્મનું એક્ય સાધીને, વૃત્તિ પ્રભુપદે વાલે.

ત્યાગી. ॥૭॥

એક નિરંજન નાથ જગાડ્યો, ચલવ્યું ન મન બીજે ચાલે;
ધન્ય ધન્ય બુદ્ધિસાગર ગુરુદેવા, અજિત હૃદયમાં નિહાલે.

ત્યાગી. ॥૮॥

કાવ્ય.

જૈનેન્દ્રશાસનધુરન્ધરપુઙ્ગવાય,
જ્ઞાનાત્મને વિજિતલૌકિકભાવનાય ।
શ્રદ્ધાલતાનવિનવારિધરાયશુદ્ધ,
નૈવેદ્યમુત્તમમહાંવિનિવેદયામિ ॥૧॥

ૐ હ્રીં શ્રી સદ્ગુરુપદપૂજાર્થં નૈવેદ્યં યજામહે સ્વાહા—

ध्यान समाधिस्वरूपा अष्टमी फलपूजा—

दुहा.

ध्यान समाधि योगनुं, फल वर्णन नव थाय;
अनंत भवथी भटकती, वृत्ति स्थिर थई जाय. ॥१॥

सहु साधनमां श्रेष्ठ छे, ध्यान समाधि योग;
पूर्व जन्मना पुण्यथी, पण ते पामे कोक. ॥२॥

गेबी वाजां गडगडे, उपमा केम अपाय;
अमृत रसना स्नानथी, स्नेहे शांत थवाय. ॥३॥

चंचलता आ चित्तनी, ध्यान वडे वश थाय;
चढे खुमारी आत्मनी, जन्म मरण पण जाय. ॥४॥

संत तणा सहवासमां, योग तणो अभ्यास;
गुरुए कीधो स्नेहथी, नथी अज्ञात जराय. ॥५॥

ढाल—विमलाचलथी मन मोहंरे, म्हने गमे न बीजे
क्यांय. ए राग.

बुद्धिसागर सदगुरुनोरे, जश वर्यो चारे पास;
सुखकारक सेवक जननीरे, पूरण करता सहु
आश. बुद्धि० ए टेक०

धरी धर्मध्यानमां प्रीति, जग प्रेमे लीधु जीती;
राखी साधुनी रीतरे, कीधो उरमां उज्जास. बुद्धि. ॥१॥
जगनुं सुख जाण्युं काचुं, जाण्युं प्रभुनुं सुख साचुं;
हुं एज गुरुने याचुरे, मारो होजो चरणे वास. बुद्धि. ॥२॥
कर्यो जन्म परम उपकारी, तजी दुनीयां केरी यारी;
प्रभु भक्ति कीधी प्यारीरे, तोड्या नरकना त्रास. बुद्धि. ॥३॥

એકાંત વિષે બહુ વસતા, પ્રભુજનને દેશી હસતા;
 ક્ષણ ધર્મવિના નવ સ્વસતારે, તજી વિશ્વતળાજ વિલાસ. બુદ્ધિ. ॥૪॥
 પૂરક કુંભક બહુ સાધ્યા, શ્વરને ઘટમાં આરાધ્યા,
 મનોભાવ પ્રભુમાં વાધ્યારે, તજી ક્લેશ અને કંકાસ. બુદ્ધિ. ॥૫॥
 રાજા પણ ચરણે નમતા, દર્શનથી મનમાં શમતા;
 તમે તત્પદમાંહિ રમતારે, થઈ સત્ય ગુરુના દાસ. બુદ્ધિ. ॥૬॥
 તમે સાધી સિદ્ધ સમાધિ, તમે કાપી જગની વ્યાધિ;
 તજી અંતર કેરી ઉપાધિરે, કરી ભવ ભ્રમણાનો હાસ. બુદ્ધિ. ॥૭॥
 થોડા તમ સરસ્વા થાશે, ભજતા પ્રભુ શ્વાસો શ્વાસે,
 અમથી ક્યમ ગુણ વિસરાશેરે, દેજો પ્રભુમાં વિશ્વાસ. બુદ્ધિ. ॥૮॥
 અમે લીધું આપનું શરણું, હવે કાપો જન્મને મરણું,
 ગુરુ અમૃતનું છો ગ્રણુંરે, સૂરિ અજિતને એ આશ. બુદ્ધિ. ॥૯॥

ગુરુપદ પૂજા.

કલશ.

ઘોડીલારે તે ક્યાંથકી લાવ્યારે-૧ રાગ.
 મારી જેવી મતિ પ્હોંચી, તેવારે ગુરુના ગુણ ગાયા. એ ટેક.
 સદ્ગુરુ મારી સંસૃતિ હરજો, અવિચલ રાસજો માયારે.
 ગુરુનાં ॥૧॥
 સંસારની પ્રીતિ સ્વારથ સૂધી, જર જ્યોત્તન જાયારે.
 ગુરુનાં ॥૨॥
 તપગચ્છ હીરવિજયસૂરિ પાટે, પરંપરા માંહી આવ્યારે.
 ગુરુનાં ॥૩॥

सद्गुरु केरु ध्यानज धरतां, फरी धरीये नही कायारे.

गुरुना० ॥४॥

शांतिदाता गुरु बुद्धिसागरजी, भव्यपणे मन भाव्यारे;

गुरुना० ॥५॥

उपदेश आप्यो ने कंकास काप्यो, समजाव्या श्रीजगरायारे.

गुरुना० ॥६॥

गुजरात देशे विजापुर गामे, जन्मीने अंते समायारे;

गुरु० ॥७॥

प्रगटावी घटमांही ज्ञान खुमारी, अनुभव गुण उपजाव्यारे.

गुरुना० ॥८॥

वास विजापुरमां रहीने, गुरुगुण गुजथी गवायारे.

गुरु० ॥९॥

अजितमूरि एवी अरज करे छे, करुणा करो गुरुरायारे.

गुरुना० ॥१०॥

काव्य. वसन्ततिलकावृत्तम्.

त्रैलोक्यतारकगुणाय वरप्रदाय,

सर्वात्मना विहितजन्तुदयोदयाय ।

निर्वृत्तिधर्मपथदर्शकनायकाय,

सम्यक् फलानि शुभदानि निवेदयामि ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरूपदपूजार्थं फलानि समर्पयामि स्वाहा.

॥ ॐ ॥

गुरुपदपूजा

शास्त्रविशारदजैनाचार्ययोगनिष्ठश्रीमद्बुद्धिसागर
सूरेश्वरपूजा.

प्रथमा जलपूजा

दुहा.

स्याद्वादना शोभिता, तीर्थकर शिरताज;
महावीर महाराजने, प्रेमे प्रणमुं आज ॥१॥

जयशाली जिनधर्मनी, सत्कीर्तिना स्तंभ;
स्वामी सुधर्मा विराजता, गुरु गणधर गुणवंत. ॥२॥

परंपरामां तेमनी, हीरविजयसूरिराज;
अनुक्रमे पछी उपज्या, रविसागर सुख साज. ॥३॥

सुखना सागर सद्गुरु, सुखसागर शोभाय;
मुनिवर महाप्रभावना, बुद्धिसिन्धु सदाय. ॥४॥

पूजा रचुं हुं प्रेमथी, सद्गुरु करो कृपाय;
सफल करो मुज वाणीने, जन्म मरण मटि जाय. ॥५॥

ढाल—ओधा अमने हरि तो व्हाला. ए राग.

बुद्धिसागर गुरुजीनी बलिहारी,
वारे वारे प्रेमथी जाउं वारी. बुद्धि० ए टेक०
गुजरातनो प्रांत उत्तर सारो,

सावर केरो सुखकारी किनारो;
 विजापुर गाम अंतर धारो. बुद्धि० ॥१॥
 श्रावक तणी वस्ती घणी सारी,
 लागे प्रभु भक्तोने प्यारी;
 जिनालयो शोभे छे सुखकारी. बुद्धि० ॥२॥
 पाटीदार प्रेमी पूरा शोभे छे,
 अहिंसक वृत्तने पाले छे;
 दानी गुण केरो लहावो लेछे. बुद्धि० ॥३॥
 तेमां गुरुए जन्म सुखद लीधो,
 मानव केरो जन्म सफल कीधो;
 संसारने बोध सिद्धो दीधो. बुद्धि० ॥४॥
 गुरु कर्या सुखसागर स्वामी,
 खलकमांही राखी नही खामी;
 जोडी दृष्टि साचा धर्म स्हामी. बुद्धि० ॥५॥
 करी गुरुसेवा खरी खांते,
 तज्या रागद्वेषने नीरांते;
 अजित कीर्त्ति प्रसरी बधे प्रांते. बुद्धि० ॥६॥

काव्य.

सकलवृद्धिकराय महात्मने, निखिलकर्ममलक्षयकारिणे ।
 गुरुवराय वरिष्ठगुणात्मने, जलमहं विमलं परिकल्पये ॥ १ ॥

ॐ ह्रीं श्रीं गुरुपदपूजार्थं जलं समर्पयामि स्वाहा,

અથ દ્વિતીયા ચન્દનપૂજા.

દુહા.

ગુરુ કર્યાં મન માનતા, સુખસાગર મુનિરાય,
સદ્ગુરુ વચન સુણ્યા વિના, ભક્તિ કદી નવ થાય. ॥૧॥

ગુરુ વિણ જ્ઞાન મલે નહી, ગુરુ વગર નહી ધ્યાન;
ગુરુ વગર ગતિ નવ મલે, ગુરુ વળ નહી ભગવાન. ॥૨॥

ગુરુ બતાવે જ્ઞાનથી, પરમાત્માનો પંથ;
શું સમજે અજ્ઞાત જન, સમજે વિરલા સંત. ॥૩॥

શિષ્ય સ્વભાવે સંગમાં, કરી સેવા અતિ શ્રેષ્ઠ;
સંસારી સુખ પરહર્યાં નક્કી જાણ્યાં નેષ્ટ. ॥૪॥

સદ્ગુરુની કરુણા વડે, ઉત્તમ પામ્યા જ્ઞાન;
આ જન્મે જાણી લીધા, ઘટ ખીતર ભગવાન. ॥૫॥

ઢાલ—અલબેલીરે અંબે માત. એ રાગ.

છે મહિમા અપરંપાર, શ્રી સદ્ગુરુ કેરો;
આવે નિર્મલ આચાર, જાય ફોગટ ફેરો. એ ટેક૦

શ્રી સદ્ગુરુજી જ્ઞાન પ્રતાપે, પ્રગટે ઘટમાં જ્ઞાન જો;
જાય અંધારુ અજ્ઞાન કેરું, થાય પ્રભુનું ધ્યાન. શ્રીસદ્૦ ॥૧॥

સદ્ગુરુની છે કરુણા સારી, જેવી ચંદન છાયજો;
ખવાટવીના તાપ સમૂલા, જીવડા કેરા જાય; શ્રીસદ્૦ ॥૨॥

સદ્ગુરુ પાસે દીક્ષા પામ્યા, પામ્યા વિમલ વિચારજો;
ધર્મધ્યાન પણ પ્રેમે પામ્યા, વલી ઉત્તમ આચાર. શ્રીસદ્૦ ॥૩॥

स्वाद्धादनी समजण पाम्या, पाम्या शांति अपारजो;
 दयाधर्म दीलडामां पाम्या, धर्मक्रिया सुखकार. श्रीसद्०॥४॥
 परोषकारमां प्रीति पाम्या, पाम्या परम प्रसादजो;
 हृदयशुद्धि परिपूरण कीधी, काप्या क्लेश प्रमाद. श्रीसद्०॥५॥
 सागरमां जेम स्वातीबिंदु, ग्रहण करे कोइ जंतजा;
 सद्बुण सघला एम समाणा, उपज्यो उदय अनंत. श्रीसद्०॥६॥
 श्री सद्गुरुनी पूर्ण कृपाथी, सफल थयां सहु काजजो;
 अजितसागरना सद्गुरु साचा, बुद्धिसागर महाराज.
 श्रीसद्० ॥७॥

काव्य.

त्रिविधतापहराय शुभात्मने, जगति जन्मवतां सुखदायिने ।
 कुमतिकर्दमवृन्दविशोषिणे, परिदधाम्यतिशीतलचन्दनम् ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीं गुरुपदपूजार्थं चन्दनं यजामहे—स्वाहा—

अथ तृतीया पुष्पपूजा—दुहा.

परमपदारथ प्रभुपदे, लागी लगन अपार,
 छोळ्यो सिन्धु सुखतणो, लाग्युं विश्व असार; ॥ १ ॥
 जबरां बंधन जगतणां, जबरां जगनां दुःख;
 गुरु करुणा वण नव छुटे, थाय न साचुं सुख; ॥ २ ॥
 गुरुविना गति नवमले, गुरुविना नही मोक्ष;
 सहु वस्तु सद्गुरु विना, प्रगट छतांय परोक्ष; ॥ ३ ॥
 सहु वस्तु पैसे मले, सद्गुरु वस्तु अमूल्य;
 अजित कहे श्रीगुरुविना, कर्तुं कराव्युं धूल; ॥ ४ ॥

वाणी वर्णन शुं करे, महद् पुरुषमहिमाय;
केवल शरण स्वभावथी, प्राणी पावन थाय; ॥ ५ ॥

ढाल तेजेतरणिथीवडोरे—ए राग.

प्रेमथकी परमात्मारें, पींडविषे पेखाय;
कोटी उपाय करो छतारें, सद्गुरुथी समजाय,
होप्राणी सद्गुरु संगत कीजीयेरे;
प्रेमसुधारस पीजीयेरे; थाय सफल अवतार. ए टेकः

शुं समजे मतिमंदतेरे. अनुभव केरोपंथ,
वाणी वर्णन नव करेरे; नवआवे कदी अंत;
होप्राणी सद्गुरु संगत कीजीयेरे,

प्रेमसुधारस पीजीयेरे; थाय सफल अवतार; ॥१॥

किंमत सघला विश्वनीरे, एक तरफ अंकाय,
पण किंमत आत्मातणीरे; कदीये केम कराय;
होप्राणी सद्गुरु संगत कीजीयेरे,

प्रेमसुधारस पीजीयेरे, थाय सफल अवतार; ॥२॥

आत्माने नव ओलख्यो, देश रह्यो छे दूर;
संगत सद्गुरुनी करोरे, हाजर होय हजूर;
होप्राणी सद्गुरु संगत० प्रेम० थाय०

॥३॥

पार्श्वमणिथी विश्वनारें, सुखनी प्राप्ति थाय;

पण गुरुनी करुणा थकीरे प्राणी प्रभु बनी जाय;

होप्राणी सद्गुरु० प्रेम० थाय०

॥४॥

बुद्धिसागरजी सद्गुरुरे; मलिआ मुजने एक;

सफल जन्म म्हारो कर्योरे, समज्यो विरतिविवेक;
होप्राणी सद्गुरु० प्रेम० थाय० ॥५॥

काल ज्वाला ठंडी करीरे, दीधो घट उल्लास;
समजाव्यो शुभ सानमारे, प्रभुजी तहारीपास;
होप्राणी सद्गुरु० प्रेम० थाय० ॥६॥

वारंवार प्रणामछेरे, सद्गुरु चरणसरोज;
प्रेमपंथीना हृदयनीरं, खरेखरी करीखोज;
होप्राणी सद्गुरु० प्रेम० थाय० ॥७॥

भव अटवीमां भटकतारे, हेते झाल्यो हाथ;
अजितसागरना जन्मने, कर्यो अनाथ सनाथ;
होप्राणी सद्गुरु० प्रेम० थाय० ॥८॥

काव्य.

सुरभिदेहगुणेन सुवासित—सकलभूवलयाय जितात्मने ।
सुरनरेन्द्रगणस्तुतकर्मणे, सुगुरवे कुलुसालि यजामहे ॥१॥
ॐ ह्रीं श्रीं गुरुपदपूजार्थं पुष्पाणि यजामहे—स्वाहा—

चतुर्थी धूपपूजा.

दुहा.

चोथी पूजा धूपनी प्रगटावे गुरुप्रेम;
दोष दबावे दीलतणा, राखे कुशल खेम; ॥१॥
गुरुचरणे शुभस्नेहथी, वारंवार प्रणाम;
गुरु करुणाथी पामीए, शिवमन्दिर सुख धाम; ॥२॥

सम्यक्दृष्टि गुरुविना, कोण बतावणहार;
 सम्यक् दृष्टि विना तथा, कोण बचावणहार; ॥३॥
 जैनधर्मना सुख भर्या, अति उत्तम मुनिराज;
 परोपकारी कार्यथी, सिध्यां सघलां काज; ॥४॥
 एवा जन थोडा थशे, पावनपरम सुजाण;
 पूर्ण कृतार्थ बनी रह्या, मोक्षनुं राख्युं मान; ॥५॥

ढाल. नाथ कैसे गजको बंध छुडायो—ए राग

श्रावकव्रत भवजल तरवानो वारो,
 नावेगुरु विण पार किनारो, श्रावक० ए टेक.
 देशथी विरति पंचम गुणस्थानक, साची शान्तिनो उतारो;
 दीलडाना दोष बधा दूर करवा, समकित सदगुण प्यारो,
 श्रावक० ॥१॥

कालने काप्या कंकासने काप्या, उत्तम आव्या विचारो;
 ताप अने ताप सदला हज्यावा, जाने के ताप हलारो;
 श्रावक० ॥२॥

प्रेम पावक केरी बलवंती ज्वाला, ध्याननो धूप छे सारो;
 स्याद्वाद दृष्टि घ्राणमार्गे थई, अध्यात्म गंध प्रसार्यो;
 श्रावक० ॥३॥

जगवासना केरो रोग हठाव्यो, मोह खपाव्यो छे खारो;
 सत्कीर्ति सहु जगमांही प्रसरी, उत्तम सहुना उच्चारो;
 श्रावक० ॥४॥

आत्म परात्मनुं ज्ञान प्रगट करी, ममतानो मार्यो ठठारो;

અનંત કાલની યોયેલી વસ્તુ; પામ્યા છે યોલી પટારો;

શ્રાવક૦ ॥૫॥

બહુ ગુણવંતા બુદ્ધિસાગરજી, અમને હવે ન વિસારો;
અજિતસાગર વિનવે અતિ ભાવે, જેવો તેવો હું તમારો.

શ્રાવક૦ ॥૬॥

કાવ્ય.

વિષયવાજિવશીકરણૌજસે, મદવિષોદ્ધરણોત્તમશક્તયે ।
મતિમતાં હૃદિ નિશ્ચિતમૂર્તયે, ગુરુવરાય સુધૂપમહં યજે ॥૧॥
ૐ હ્રીં શ્રીં ગુરુપદપૂજાર્થં ધૂપં સમર્પયામિ—સ્વાહા.

અથ પંચમી દીપપૂજા.

ડુહા.

યોગાભ્યાસી તન હતું, યોગાભ્યાસી ચિત્ત;
યોગાભ્યાસી ભાવથી, રુઢી રાચી રીત. ॥ ૧ ॥
ચિત્તવૃત્તિઓ રોકીને, કીધી એકાકાર;
ધ્યેય ધ્યાન ધ્યાતા તળા, જાણ્યા ગૂઢ પ્રકાર. ॥ ૨ ॥
નિર્મલ જેની પ્રીતડી, નિર્મલ જેની રીત;
મન ઇન્દ્રિય કબજે કર્યો, વાત તજી વિપરીત. ॥ ૩ ॥
કોમલ જેની વાણીમાં, વરસે અમૃતધાર;
વલી વલીને ચરણમાં, પ્રણામ વાર હજાર. ॥ ૪ ॥
શોધ્યાં આગમ નિગમને, વલી જાણ્યું વેદાંત;
અન્ય ધર્મના સારને, સહજ કર્યો વિજ્ઞાત; ॥ ૫ ॥

ढाल—लाल डंका वाग्या तमारा देशमां. ए राग.

अमने रुडो लाग्यो तमारो आशरोरे,
 सत्य धर्म केरो पंथ कर्यो पांशरोरे. अ० ॥१॥

तमे साचा योगभ्यासी जोगीडारे;
 गुरु भगवानना भावकेरा भोगीडारे. अ० ॥२॥

जाणी जीवशिव केरी एकतारे,
 सदा साधुना समाजमांही शोभतारे; अ० ॥३॥

तमे अलख प्रदेशी आतमारे,
 जाण्या संत महंते महातमारे; अ० ॥४॥

यम नियमने जाण्या तमे प्रेमथीरे,
 वाल्यां योगनां आसन घणा नेमथीरे; अ० ॥५॥

प्राणायाम तमे कर्या भले भावथीरे,
 पूरक कुंभक रेचक घणा लहावथीरे. अ० ॥६॥

मानव देहना महात्मने अनुभव्युरे,
 मल्युं देहनुं रतनते खरुं कर्युरे; अ० ॥७॥

धर्युं ध्यान प्रभु केरु दिन रातमांरे,
 साधी समाधि वसीने एकांतमांरे; अ० ॥८॥

हती वचन सिद्धि गुरु आपनेरे,
 पाल्यो पुरण ब्रह्मचर्य प्रतापनेरे. अ० ॥९॥

तमे वांझीआने बंधाव्यां पारणांरे,
 शोभाव्यां बालकनी वस्तिथी बाष्णांरे. अ० ॥१०॥

गुरु आंधलाने आंख्यो आपतारे,

सदा रोगी तणा रोग कष्ट कापतारे. अ० ॥११॥

रहेशे विश्वमां अविचल नामनारे,

अजितसूरि गुण गाय गुरु आपनारे. अ० ॥१२॥

काव्य.

भविकनिर्मलबोधविकासिने, प्रथितकीर्तियशोविशदात्मने ।

प्रहतकर्मचयाय तमोहरं, विशददीपमहं परिकल्पये ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीं गुरुपदपूजार्थं दीपं यजामहे. स्वाहा.

अथ षष्ठी अक्षत पूजा.

—दुहा—

सर्व धर्मना मर्मने, समज्या श्री सूरि राज.

नमन करे नरनाथ पण, शोभ्यां संयम साज, ॥१॥

ध्यान धर्युं शुभ धर्मनुं, अवगुण कीधा त्याग;

एक अविचल प्रभु विषे, हतो घणो अनुराग. ॥२॥

सर्व धर्म आचार्यनो, स्वर्गे हतो सहयोग,

व्यापक दृष्टि बहु हती, करी शमन सहु शोक; ॥३॥

जगत तापथी तपितने, कल्पवृक्षनी छाया.

शो महिमा मुख वर्णवुं, गुण गंभीर गुरु राय, ॥४॥

आनन्द धनना अर्थनी, खरेखरी करी खोज;

एक अलख आराधना, रसपूरण प्रभु रोज. ॥५॥

ढाल-मा पावा ते गढथी उतर्या महाकालीरे. ए राग

अक्षत भक्तिना आपीये, सूरिराजारे.

अमे क्लेश जगतना कापीये, गुण झाझारे, ॥१॥

- सुख दुःख आपे सरखां गण्यां, सूरिराजारे.
तमे नाम निरंजननां भण्या, गुण झाझारे; ॥२॥
- करुणालु मन निर्मल हतुं, सूरिराजारे.
स्याद्वाद विषे निश्चल हतुं, गुण झाझारे; ॥३॥
- शुभथाय जगतनुं जे रीते, सूरिराजारे.
तमे वर्तेन करता ए रीते, गुण झाझारे; ॥४॥
- अति गहन गति हतो आपनी, सूरिराजारे.
तजी व्याधि बधी जगतापनी, गुण झाझारे; ॥५॥
- तप त्याग तणी सीमा नही, सूरिराजारे.
राखी लज्जा काचां कर्मनी, गुण झाझारे; ॥६॥
- महीपति मरजादा राखता, सूरिराजारे.
तमे भव्य वाणी मुखे भाखता, गुण झाझारे; ॥७॥
- मीथ्या दृष्टि त्यागी हती, सूरिराजारे.
रुडी रहेणी विमल राखी हती. गुण झाझारे; ॥८॥
- संयममां मन शोभ्युं हतुं, सूरिराजारे.
सूरि अजितनुं चित्त थोभ्युं हतुं, गुण झाझारे; ॥९॥

काव्य.

भवभयक्षतिकर्मविधायकान्,
शुभगुणाचरणोत्तमशिक्षकान् ।
शिवनिकेतनकेतनतुल्यकान्,
परिदधामि पवित्रतराक्षतान् ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीं सद्गुरूपद पूजार्थं अक्षतान् यजामहे स्वाहा-

अथ सप्तमी नैवेद्य पूजा.

—दुहा—

तत्त्वज्ञाने त्रण लोक, पूर्ण थयुंज प्रसिद्ध;
 ज्ञानी जन ज्ञानी गणे, सिद्धो जाणे सिद्ध. ॥१॥
 भक्तो जाणे भक्त छे, संतो जाणे संत;
 अकल गति गुरु आपनी, गुणी जाणे गुणवंत. ॥२॥
 ध्यानी जने ध्यानी गण्या, योगि जाणे सुयोग;
 सज्जन तो सज्जन गणे,—नीरोगी नीरोग. ॥३॥
 पंडित जन पंडित गणे, त्यागी जाणे त्यागी;
 अकल कला सूरिराजनी, शी गति समजे रागी. ॥४॥
 मंदमति जाणे नही, मुनि आपनो मर्म;
 समज्या ते सज्जन थया, धींगो जाण्यो धर्म. ॥५॥
 ढाल—लाल डंका वाग्या तमार। देशमांरे. ए राग.

गुरु आपनी नैवेद्य पूजा सातमीरे,
 कशी तप जपमां न राखी कमीरे. गुरु० ॥१॥
 पुरा प्रेमथी पाल्या पंचाचारनेरे,
 रुडी कहेणी तेवी करणीथी आचारनेरे. गुरु० ॥२॥
 रच्या ग्रन्थ तमे एकसो आठ छेरे;
 प्रभु पंथना भरेला प्रेमी पाठ छेरे. गुरु० ॥३॥
 राज रजवाडा आपने जाणतारे,
 वली श्रद्धालु राखता मानतारे. गुरु० ॥४॥
 जैनशास्त्रनी जुक्ति घणी जाणी हतीरे,

स्याद्वादनी मोघी मता माणी हतीरे. गुरु० ॥५॥
 जूनां मंदिर अनेक सुधरावीयांरे,
 जैनेतरमां अहिंसा बीज वावीयांरे. गुरु० ॥६॥
 साचा धर्मनो प्रचार तमे बहु कर्योरे,
 सर्व धर्ममांथी सार तमे उर धर्योरे. गुरु० ॥७॥
 देश दाज्ञ पण आप केरा मन हतीरे,
 स्वदेशी भावना प्रचारता छानुं नथीरे. गुरु० ॥८॥
 जेम कल्पतरु सर्व वृक्षराज छेरे.
 एम आपनो अवतार सूरिराज छेरे. गुरु० ॥९॥
 प्रेम भावनां नैवेद्य आपीये अमेरे,
 पुरा प्रेमथी स्वीकारजो सूरि तमेरे. गुरु० ॥१०॥
 सूरि अजितनी हाथ जोडी विनतीरे,
 अरज देशकालनी कशी छानी नथीरे गुरु० ॥११॥

ढाल बीजी—सजनी मारी, क्यां रमी आवी रजनी
 साचुं बोलोजी—ए राग.

सांभलज्यो सद्गुरुजी साचा, सेवकनी एक अरजी;
 —उरमां धारोजी.—

अनंत भव अथडाणो आत्मा, मानी पोतानी मरजी;
 —पार उत्तारोजी.— ॥१॥

रंक सेवक अमे सदा तमारां, ज्ञान ध्यान नव जाण्यां;
 —उरमां धारोजी.—

પ્રેમભાવના રાખો પ્રાણીપર, પોતા સમાન પ્રમાણ્યા;

—પાર ઉતારોજી.— ॥૨॥

સાધુ જનોના સંગ ન કીધા, અવલી ઉચ્ચારો વાણી;

—ઉરમાં ધારોજી.—

સદ્ગુરુ શબ્દો દીલમાં ન ધાર્યા, જોગ જુક્તિ નવ જાણી;

—પાર ઉતારોજી.— ॥૩॥

એક નિરંજન અલખની સ્વાતર, જગસુખ આપે ત્યાગ્યાં;

—ઉરમાં ધારોજી.—

સદ્ગુરુ સેવા પૂર્ણ કરી તમે, મુક્તિ તળાં દાન માગ્યાં;

—પાર ઉતારોજી.— ॥૪॥

મનોહારી રુઢી મૂર્તિ તમારી, યાદ અહોનિશ આવે.

—ઉરમાં ધારોજી.—

સદ્ગુરુ ભાવે સંભારીને, આંખડલી આંસુ લાવે;

—પાર ઉતારોજી.— ॥૫॥

અવિદ્યા આવરણ દૂર કર્યોં અને, સહજ સમાધિ સાધી;

—ઉરમાં ધારોજી—

અનંત ઉપકાર વિશ્વજનો પર, પ્રજાલી પાપની વ્યાધી;

—પાર ઉતારોજી.— ॥૬॥

નિવાસ કરજો અમ દિલડામાં, આશીર્વાદ રુઢા દેજો;

—ઉરમાં ધારોજી.—

ધ્યાન ભજનમાં ધૈર્ય આપીને, સ્વરી સ્વર હવે લેજો;

—પાર ઉતારોજી.— ॥૭॥

કોમલતનના કોમલ મનમાં, કોમલ ભાવ કરાવો;
-ઉરમાં ધારોજી.-

જે જે પ્રકારે સારું અમારું,-થાય એ લક્ષમાં લાવો;
-પાર ઉતારોજી.- ॥૮॥

આપ સમું ભવસાગર તરવા, શરણું નથી કોઈ સાચું;
-ઉરમાં ધારોજી.-

આપ કૃપાથી જાણી લીધું છે, કોટિ રીતે જગ કાચું;
-પાર ઉતારોજી.- ॥૯॥

અજિતસાગર શરણ થયો છે, બીજાનો કદી ન થવાનો,
નિર્મલભાવે આવરણ કાપી, ઉર્દ્ધ્વ પ્રદેશે જનારો;
-પાર ઉતારોજી,- ॥૧૦॥

કાવ્ય.

જૈનેન્દ્રશાસનધુરન્ધરપુઙ્ગવાય,
જ્ઞાનાત્મને વિજિતલૌકિકભાવનાય ।

શ્રદ્ધાલતાનવિનવારિધરાય શુદ્ધં,
નૈવેદ્યમુત્તમમહં વિનિવેદયામિ. ॥૧॥

ૐ હ્રીં શ્રીં સદ્ગુરુ પદપૂજાર્થં નૈવેદ્યં યજામહે સ્વાહા-

અથ અષ્ટમા ફલપૂજા.

દુહા.

જ્ઞાનસમૂં બીજું નથી, ઉત્તમ સાધન એક;
જ્ઞાને ઘટમાં થાય છે, વિરત્તિ વિચાર વિવેક ॥૧॥

જ્ઞાનામૃત આગલ થયાં, ઔષધ વ્યથ સદાય;
દોષ ટલે આત્મા તળા, અનુભવ જ્યોતિ જળાય ॥૨॥

જ્ઞાન તળું વર્ણન કરે, શારદ દેવી સદાય;
તોપણ આસ્વા ભવ વિષે, સંપૂર્ણ નવ થાય ॥૩॥

જ્ઞાનચિન્તામણિ કર ગ્રહ્યો, શું નાણાનું કામ;
અવનીમાં ઉત્તમ થયો, પૂર્ણ કામ અભિરામ ॥૪॥

જ્ઞાન વડે આ વિશ્વમાં, શિવ જીવનો થઈ જાય;
એ જ્ઞાને ઉત્તમ થયા, બુદ્ધીશ્વર સૂરિરાય ॥૫॥

ઢાલ-વીર કુંવરની વાતડી કોને કહીએ, એ રાગ.

હારે જ્ઞાન પામ્યારે જ્ઞાન પામ્યા, હારે બુદ્ધિસાગર સાર;
અનુભવ ઉત્તમ પામીયા, જ્ઞાન પામ્યાં—એ ટેકં

શુદ્ધ જ્ઞાનરૂપી ફલ ચાચીને, રસ પીધો,
હારે રસ પીધોરે રસ પીધો;

હારે જ્ઞાનામૃત નિરધાર, અનુભવસાગર ઉચ્છલ્યો. જ્ઞાન૦ ॥૧॥

જેમ સર્વે નદીયો વહી જાય છે, સિન્ધુ સ્હામી;

હારે સિન્ધુ સ્હામી રે સિન્ધુ સ્હામી,

હારે એવું આપનું જ્ઞાન, સર્વે ધર્મો વસ્તુ એક છે; જ્ઞાન૦ ॥૨॥

નવ કરશો નિંદા તમે કોઈની, સવલું સમજો,

હારે સવલું સમજોરે સવલું સમજો;

હારે સમકિત ઉપદેશ, આત્માપરાત્મા એક છે. જ્ઞાન૦ ॥૩॥

તમો સમદર્શી સદ્ગુણ ભર્યા, સંત સાચા,

हारे संत साचारे संत साचा;
 हारे मन वाणीनी पार, दृष्टि हती रुडी आपनी. ज्ञा० ॥४॥
 गुणग्राहीलोको पासे आवता, बोध देता,
 हारे बोध देतारे, बोध देता;
 हारे जेने जे जोइए तेम, अतुलितगतिमति आपनी. ज्ञा० ॥५॥
 जाणे महिमा शुं मूढमति जनो, जाणे ज्ञानी,
 हारे जाणे ज्ञानीरे जाणे ज्ञानी;
 हारे आपनो महिमाय, निर्मल शांत स्वभावना. ज्ञान० ॥६॥
 आप अवतारने धन्य धन्य छे मुनिराजा,
 हारे मुनिराजारे मुनिराजा;
 हारे रुडो अखंड प्रताप, चन्द्र सुरज सुधी वर्तशे. ज्ञा० ॥७॥
 सर्व संशय छूटी गया हता, छूटी ग्रन्थी,
 हारे छूटी ग्रन्थीरे छूटी ग्रन्थी;
 हारे गुरु दीनदयाल, देह परम उपकारनो. ज्ञान० ॥८॥
 आप चरणे अमारा प्रणाम छे, लाखो फेरा,
 हारे लाखो फेरारे लाखो फेरा;
 हारे स्वामी करजो स्वीकार, अजितसूरि एम विनवे.
 ज्ञान पाम्या० ॥९॥

.

કલશ.

ધન્ય મહાવીર ઉપગારી પરાગ.

રટણ એક સદ્ગુરુનું લાગ્યું,

ફરીને ફરી બીજે મન થાવ્યું;

એ ટેક.

યથામતિ ગુરુજીના ગુણ ગાયા.

લાગીરે અવિચલ ગુરુની માયા;

માથેરે ભારે સદ્ગુરુની છાયા,

રટણ૦ ॥૧॥

માનવ ભવ ફરી ફરી નાજ મલે.

અવિદ્યાનાં આવરણ નાજ ઢલે,

ગુરુજી થકી ભવકેરો ફેરો ફલે,

રટણ૦ ॥૨॥

ગુરુરે મલ્યા બુદ્ધિસાગર સાચા.

જાણ્યારે ભાવ જગત તળા કાચા;

સફલ થઈ આજે વિમલ વાચા,

રટણ૦ ॥૩॥

સંવત ઓગણીશ અને બ્યાશી.

પોષ નામે મહિનો સુખ રાશિ;

તિથિ બુધ તેરસ છે સ્વાશી,

રટણ૦ ॥૪॥

સાવર કેરો તટ શોભે સારો.

ઉત્તર ગુજરાતે ઊરે ધારો;

વિહાર વિજાપુરમાંહિ પ્યારો,

રટણ૦ ॥૫॥

ગુરુની પૂજા અહીં પૂરી કીધી.

સૂરિણ મતિ આપી ઘણી સીધી;

કીધીરે સ્તુતિ દૈવે જેવી દીધી,

રટણ૦ ॥૬॥

મૂરિજી હીરવિજય મહાજ્ઞાની,
 તેમના શિષ્ય સહજસાગર ધ્યાની;
 પરંપરા પરમ પાઘન જાણી, રટણ૦ ॥૭॥
 અનુક્રમે રવિસાગર જાણ્યા.
 તેઓના શિષ્ય સુખસાગર માન્યા;
 તેઓના બુદ્ધિસાગર પીછાળ્યા, રટણ૦ ॥૮॥
 મહાયોગી ધ્યાની જગત જાણે.
 શ્રાવક અને અન્ય બધા માને;
 આચાર્ય પદ સહુ જન પરમાણે, રટણ૦ ॥૯॥
 તેનોરં પદપંકજ રજહું હું.
 અજિત અબ્ધિ પ્રેમેથી પ્રણમું હું;
 આશિષ અંતે સર્વે જીવોને દઉંહું, રટણ૦ ॥૧૦॥

કાવ્ય.

ત્રૈલોક્યતારકગુણાય વરપ્રદાય,
 સર્વાત્માને વિહિતજન્તુદયોદયાય ।
 નિર્વૃત્તિર્ધર્મપથદર્શકનાયકાય,
 સમ્યક્ ફલાનિ શુભદાનિ નિવેદયામિ ॥૧॥
 ૐ હ્રીં શ્રીં સદ્ગુરુપદપૂજાર્થં ફલાનિ સમર્પયામિ સ્વાહા॥

इति.

શાસ્ત્રવિશારદ યોગનિષ્ઠ શ્રીમદ્બુદ્ધિસાગરસૂરીશ્વરશિષ્યરત્નપ્રસિદ્ધ-
 વક્તા જૈનાચાર્ય શ્રીમદ્અજિતસાગરસૂરિવિરચિત ગુરુપદપૂજા
 સમાપ્તા ॥

गुरु आरति,

जयदेव जयदेव जय जय गुरुदेवा, गुरु जय जय गुरुदेवा,
बुद्धिसागर महाराजा, सफल करो सेवा;

जयदेव जयगुरु देव. ॥१॥

निर्मल ज्ञान विचार, धर्म तणा ज्ञाता; गुरु धर्मतणा ज्ञाता;
महिमा केम कथाय, पाप ताप त्राता;

जयदेव जयगुरु देव. ॥२॥

सफल कर्यो अवतार, बोध कर्यो जनने, गुरु बोध कर्यो जनने;
योगे निर्मल कीर्थां, तन साथे मनने;

जयदेव जयगुरु देव. ॥३॥

ब्रह्मचर्य व्रतधारी, सिद्ध पुरुष साचा; गुरु सिद्धपुरुष साचा;
कथतां आप प्रताप, विरामती वाचा;

जयदेव जयगुरु देव. ॥४॥

पावन परम सदाय, प्रभुनां ध्यान धर्यो; गुरु प्रभुनां ध्यानधर्यो;
शुद्ध अहिंसा ज्ञाने, कल्मष दूर कर्यो;

जयदेव जयगुरु देव. ॥५॥

वचने सिद्धि अपार, जन सघला जाणे, गुरु जन सघलाजाणे;
श्रेष्ठ श्रीमंत महीप, मर्यादा माने;

जयदेव जयगुरु देवा. ॥६॥

भाव आरती लइने, प्रेमदीपक करीये, गुरु प्रेमदीपक करीये,
सद्गुरुपद सेवीने, भवसागर तरीये;

जयदेव जयगुरु देव. ॥७॥

જૈન સહિત જૈનેતર, સહુ વંદન કરતા, ગુરુ સહુ વંદન કરતા;
પ્રેમજ્ઞાનના બલથી; સમીપે સંચરતા;

જયદેવ જયગુરુ દેવ. ॥૮॥

બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુની; જે આરતિ ગાશે; ગુરુ જે આરતિ ગાશે;
અજિતસાગર કહે એનાં; સહુ સંકટ જાશે;

જયદેવ જયગુરુ દેવ. ॥૯॥

મંગલદીવો.

દીવોરે.દીવો અતિ મંગલ કારી,
અનુભવ દીપક અતિ ઉપકારી; દીવો૦ ॥૧॥

પહેલોરે દીવો ગુરુ જ્ઞાનનું જ્યોતી,
દર્શન કરી મન વૃત્તિઓ મ્હોતી; દીવો૦ ॥૨॥

બીજારે દીવો શુભ આચાર પાલો,
દીલતી અવિદ્યા ઉપાધિને ટાલો; દીવો૦ ॥૩॥

ત્રીજોરે દીવો પ્રમુધ્યાન સમાધિ,
સાધન કરી હરિયે અંતર ઉપાધિ; દીવો૦ ॥૪॥

ચોથોરે દીવો શુદ્ધ ચારિત્ર જાણો,
આત્મા પરમાત્માનું બારણું માનો; દીવો૦ ॥૫॥

અલખ નિરંજન આત્માનાં દર્શન,
પાવન કરીયે અંતર તન મન; દીવો૦ ॥૬॥

સૂર્ય શશી દીવા પ્રમુજીના શોભે,
દેખી દેખી સૂરિ મુનિ મન લોભે; દીવો૦ ॥૭॥

દેવ-દનુજ-મુનિ સિદ્ધ ચોરાશી,
 પરિહરે જ્ઞાનદીવાથી ઉદાસી; દીવો૦ ॥૮॥
 અઘંડ અમર દીવો પ્રભુનો પ્યારો,
 ધ્યાન ધિરજથી ડરમાં ધારો; દીવો૦ ॥૯॥
 અજિત સાગર ગુરુ જ્ઞાનનો દીવો,
 પ્રગટ કરી જગમાં ઘણું જીવા; દીવો૦ ॥૧૦॥

ફલમ્.

પૂજાભિરષ્ટધા નિત્યં, યોનરઃ પૂજયિષ્યતિ ।
 ગુરુ પાદામ્બુજદ્વન્દ્વં, તં શિવશ્રીર્વરિષ્યતિ ॥૧॥

દુહા

કલશ ભર્યો છે ભાવનો, પાણી નિર્મલ પ્રેમ.
 પૂજન સદ્ગુરુ દેવનું, આપે કુશલ સ્વેમ; ॥૧॥
 અંતરમાં ઉભરાય છે, સૂરિવર કેરો સ્નેહ.
 કરુણા કેરા આપતા, માંઘા મીઠા મેહ; ॥૨॥

स्तवनसंग्रह.

?

अलबेलीरे अंबेमात—ए राग.

जय जय जयगुरु महाराज, अति करुणा कीधी.
म्हने परमातनी आज, अति भक्ति दीधी; एटेक.
आसंसार तणां सहु दुःखनो, गणतां नावे पारजो.
ए दुःख दूर कर्यो सहु म्हारां, प्रगट्युं भाग्य अपार;
अति० ॥१॥

मृगतृष्णानुं जेवुं पाणी, नावे कदीये हाथजो.
आसंसार विषे सुख एवुं, सार गुरुनो साथ; अति० ॥२॥
अनंत कालथकी अथडातो, पाम्यो पीडा अनंतजो.
ज्ञान ज्योति प्रगटान्युं पोते, आव्यो दुःखनो अंत;
अति० ॥३॥

कल्पतरुनुं जेवुं शरणुं, एत्री आप सहायजो.
अनंत भवनी पीडा गुरुनी, भाव भक्तिथी जाय;
अति० ॥४॥

नर भव फरी फरी नावे हाथे, अति उत्तम अवतारजो.
सफल कर्यो उपदेश आपीने, अतिमानुं उपकार;
अति० ॥५॥

भावट भागी भवाटवीनी, गुरु गुण केम गणायजो.
 अनंत सुखनो सागर आत्मा, गुरु ज्ञानेथी जणाय;
 अति० ॥६॥

परम कृपालु सद्गुरु राजा, बुद्धिसागर सूरिराजजो.
 अजित सागर सद्गुरुने विनवे, सद्गुरु गरीब नवाज;
 अति० ॥७॥

२

आवो आवो यशोदाना कंत—ए राग.

आवो आवो तमे गुरुराज, मन्दिरे आवोरे.
 अमो दास तमारा सदाय, करुणा लावोरे; ॥१॥

तमे सद्गुणना भंडार, अंतरजामीरे.
 थया पूरण कृतार्थ अनेक, शरणुं पामीरे; ॥२॥

तमे शोभावी गुजरात, कीर्ति प्रसारीरे.
 आप चरणमां वार हजार, विनती अमारीरे; ॥३॥

तमे शिखव्या समान स्वभाव, शीखवी समतारे;
 तमे मार्यो मोह महान, भारी ममतारे. ॥४॥

तमे रुडा भज्या भगवान, संसार त्यागीरे;
 तमे सद्गुरु केरा शिष्य, अखंड अनुरागीरे. ॥५॥

तमे सहज समाधि साधि, भल पण भरीयारे;
 प्रत्याहारने प्रणायाम, केरा तो दरीयारे. ॥६॥

तमे क्लेश तणा तो मूल, सघलां काप्यारै;
 तमे आत्म विद्या केरां दान, मुमुक्षुने आप्यारै. ॥७॥
 हतो ऊर्द्ध तमारो प्रदेश' कोइ जन जाणेरे;
 तमे अनुभव मार्ग प्रवीण, जाणे ते माणेरे. ॥८॥
 तमे ध्यानी तणा पण ध्यानी, ज्ञानीना ज्ञानीरे;
 तमे प्रेमी तणा पण प्रेमी दानीना दानीरे. ॥९॥
 तमे अखंड जगावी अलेख, अवधूत पंथेरे;
 तमे जगाडयो आतमराय, वखाण्या संतेरे. ॥१०॥
 सूरि अजित कहे गुरुदेव, उत्तम आचारीरे;
 सदा आपतणा गुण गाय, अरजी उच्चारीरे. ॥११॥

३

अलि साहेली जंगम तीरथ जोवा उभीरेने—ए राग.

गुरुदेव तमो, भववनमांही सिद्धो पंथ बतावता.

सहु प्राणी तणा, कूडमति हरवाने औषध आपता; ए टेक.
 तमे संत सदा परउपकारी, तमे सुख परित्याग्यां संसारी.

हति प्रभु तणी भक्ति प्यारी; गुरु० ॥१॥

जप जोग विषे निशदिन जाग्या, आतम रस माटे अनुराग्या.

बली विश्व भोग मिथ्या लाग्या; गुरु० ॥२॥

तमे धर्म तणां बहु वृत्त पाल्यां, तमे आधि उपाधि बधां टाल्यां.

तमे शिवपुर केरां घर भाल्यां; गुरु० ॥३॥

तमे अलख निरंजन लक्षधर्यो, फरो मानव केरो सफल कर्यो.
तमे पाप समूह समग्र हर्यो; गुरु० ॥४॥
तमे समजाव्यां नरने नारी, श्रद्धा करी आत्म विषे सारी.
करी नौका भवजल तरनारी; गुरु० ॥५॥
तमे जगत भाव जाण्या खोटा, जाण्युं जगत जलना परपोटा.
तमे जाण्या मनमोहन मोटा; गुरु० ॥६॥
गुरु एक जीभे केटळुं कहीये, गुण संभारी मनमां रहीये.
गुरु स्मरण वडे राजी थईये; गुरु० ॥७॥
करुणा अम उपर सदा राखो, क्लेश कंकासने कापी नाखो.
गुरु भक्ति विषे जाय भव आखो, गुरु० ॥८॥
सूरि अजितनी विनती ध्यान धरो, शुभ आशिष केरुं दानकरो.
बुद्धिसागरजी भव रोग हरो; गुरु० ॥९॥

४

जो कोइ बुद्धिसागर सूरिने आराधशेरे लोल.
तेना दीलमांही भक्ति ज्ञान वाधशेरे लोल; ॥१॥
तेनी नेक तथा टेक प्रभुमां थशेरे लोल,
भूख दुःखने-जंजाल अलगां जशेरे लोल. ॥२॥
धर्युं ध्यान भगवान केरुं भावथीरे लोल;
लाव्या लक्षमां अलक्ष रुडा ल्हावथीरे लोल, ॥३॥
दशे दिशमां हमेश जामी नामनारे लोल.
जेणे पूर्ण करी प्रेमी केरी कामनारे लोल; ॥४॥

દામ-ધામ-ગામ-સર્વ જેને ત્યાગીયારે લોલ,
 જેને વંદવાને નરનારી લાગીયારે લોલ. ॥૫॥
 જેની પ્રીતિ તળી રીતિ ઘણી આકરીરે લોલ;
 જેણે અલવેલાની ભક્તિ ભલી આદરીરે લોલ, ॥૬॥
 જેણે જૈનધર્મ કેરી કરી ગર્જનારે લોલ.
 મિથ્યા વાદીની કરાવી બધે તર્જનારે લોલ; ॥૭॥
 જેની સિદ્ધ દશા કેરી વ્યાપી માન્યતારે લોલ,
 જેને સજ્જનો સુસિદ્ધ સાચા જાણતારે લોલ. ॥૮॥
 દેશ કાલના પ્રમાણે જ્ઞાન ધ્યાનમારે લોલ;
 કર્યો ધર્મનો પ્રચાર-મહા માનમારે લોલ, ॥૯॥
 સૂરિ અજિતની વિનતી છે એટલીરે લોલ.
 જીવ્હા એકને સ્તુતિ કરાય કેટલીરે લોલ; ॥૧૦॥

૬

આવજો આવજો આવજોરે, બ્હેની—૯ રાગ.

લાવજો લાવજા લાવજોરે, ગુરુ પ્રાર્થનાને લક્ષમાંહી લાવજો.
 પ્રેમરૂપી પુષ્પ પ્રગટાવજોરે, ગુરુ પ્રાર્થનાને ૦ એ ટેક ૦

અજ્ઞાન અંતરમાંહી અતિ ઉભરાય છે.

એને જ્ઞાન દીપકે હટાવજોરે; ગુરુ ૦ ॥૧॥

શોકરૂપી અગ્નિ કેરી જ્વાલ જ્વાલકાય છે,

સ્નેહ તળા પાણીથી શમાવજોરે, ગુરુ ૦ ॥૨॥

મનહું સદાય મૂઢું મમતું મમે છે;	
મવ્ય ગુરુ હવે ના મમાવજોરે,	ગુરુ૦ ॥૩॥
જૈન ધર્મરૂપી રુઢા બાગમાંહી આસમે,	
વૈરાગ્યનાં વીજ આવી વાવજોરે;	ગુરુ૦ ॥૪॥
અનાચાર અંતરના દૂર કરી નાખજા,	
આચારની ધ્વજાઓ ઉઠાવજોરે.	ગુરુ૦ ॥૫॥
હિંસા વધે છે વિશ્વમાંહી આ સમા વિષે;	
અહિંસાના આનંદ ઉઠાવજોરે.	ગુરુ૦ ॥૬॥
અસંખ્ય પ્રદેશી તમે આતમા અનૂપછો,	
આત્મજ્ઞાન નીરે ન્હવરાવજોરે;	ગુરુ૦ ॥૭॥
અજિતસાગર કેરી વિનતી સ્વીકારજો,	
શુદ્ધતાનાં પાણી પીવરાવજોરે.	ગુરુ૦ ॥૮॥

૬

ગજલ.

ૐ હૌ શ્રી ગુરુદેવ છો, પાવન પરમ પરમેશ્વરા,
 હું આપનું સમરણ કરું,—થાજો સદાયે સુખકરા;—ૐ૦॥૧॥
 માતા તમો પિતા તમો, ભ્રાતા તમો વીજું નહી,
 મ્હારી તથા જાતી તમો, વીજું કશું ઇચ્છું નહી.—ૐ૦॥૨॥
 આકાશમાં પાતાલમાં, ગુરુ આપ સમ કંડ્યે નથી,
 આત્મા પરાત્મ બનાવવા, વીજું સુખદ સાધન નથી:—ૐ૦॥૩॥

માથા તળા તો મુકુટ છો, હૈયા તળા શુભ હાર છો;
 કામાદિ સૈન્ય વિદાર બા, શૂરા તમો સરદાર છો.—ૐ૦॥૪॥
 પૃથ્વી સલિલ અગ્નિ પવન, આકાશમાં ત્હારી ગતિ;
 જન અધમને ઉદ્ધારવા, શક્તિ ઇતર સારી નથી;—ૐ૦॥૫॥
 પ્રેમસ્વરૂપ તમો દિસો, વઢી નેમ સ્વરૂપ તથા તમો;
 સૌન્દર્યરૂપ તથા તમો, પૂજક તમારાં સહુ અમો,—ૐ૦॥૬॥
 જલના તરંગો જાણું કે, ગુણગાન સુન્દર ગાય છે;
 ગુરુગુણતળા એ તાનમાં, મુજ આત્મ નિર્મલ થાય છે—ૐ૦॥૭॥
 જગનાં સુખો માગુ નહી, જગનાં દુઃખો ત્યાગું નહી:
 ત્યાગ્યા અને માગ્યા તળી, ઇચ્છા હૃદય રાખું નહી,—ૐ૦॥૮॥
 કેવલ હૃદયમાં વાંછના, પરિપૂર્ણ ગુરુકરુણા તળી:
 ઉદ્ધાર કરવો અજિતનો, એ ગર્જના સદ્ગુરુભળી.—ૐ૦॥૯॥

૭

ૐશ્રીસદ્ગુરુવિરહ.

ઓધવજી સંદેશો કહેજો ડ્યામને—એ રાગ.

સદ્ગુરુનાં ચરણ દર્શન તે ફરીથી ક્યાં મલે ?
 જેણે કહી હતી આત્મ પ્રદેશી વાતજો.
 વ્હાણુંને વ્હાતારે ગુરુજી સાંભરે,
 જેણે જપ્યા જપ જિનવરના દિનરાતજો; સદ્ગુરુ. ॥૧॥

સોઽહં શબ્દ સુણાવ્યા મ્હારા કાનમાં,
 જડચેતનની સમજાવી શુભશાનજો;
 રૂપૈયા આપ્યાથી વસ્તુ ના-મલે,
 તે પ્રભુ કેરું ગુરુણ દીધું દાનજો. સદ્ગુરુ. ॥૨॥

જ્ઞાનભાનુ પ્રગટાવ્યો દીલ આકાશમાં,
 નિર્મલ ભાવે કર્યો તિમિરનો નાશજો;
 સમીપ વસ્તુને કીધી દૂર પ્રદેશમાં,
 દૂર વસ્તુને દર્શાવી છે પાસજો. સદ્ગુરુ. ॥૩॥

સદ્ગુરુના વચને મ્હેં છોડી જાતડી,
 સદ્ગુરુ વચને ત્યાગ કરી મ્હેં નાતજો;
 ગુરુવચનામૃત પીનેત્યાગ્યા તાતને,
 ગુરુવચનોથી માની માત અમાતજો. સદ્ગુરુ. ॥૪॥

ભ્રમણા મમ ભાગીને લગની લાગો છે,
 ગુરુ વચનોમાં તન મન ધન કુરબાનજો;
 આત્માની પરમાતમશું થઈ પ્રીતડી.
 અલખ નિરંજન પ્રભુનું લાગ્યું ધ્યાનજો. સદ્ગુરુ. ॥૫॥

અસંખ્ય પ્રદેશી ચિદ્ધન પ્રેમે પામીયો,
 વર્ષી રહ્યા કાંઈ શાંતિતણા વરસાદજો;
 સ્મૃતિ આવી છે વિસ્મૃતિકેરા નાથની,
 અયાદ દેવની ગુરુણ દીધી યાદજો. સદ્ગુરુ. ॥૬॥

શા શા ગુણ ગણાવું શ્રી ગુરુદેવના,
 અનંત દિવસ ગણતાં પળ નાવે પારજો;

विषय शशीनां किरणो मंद पडी गयां,
 अघ उलूकना विरम्या शब्द अपारजो.सद्गुरु. ॥७॥
 अजित सागरना दिलमां वस्या गुरुदेवश्री,
 सफल थयो छे मुज मानव अवतारजो,
 गुरु विण मुक्ति मले नही कदीए कोइने,
 गुरु विण क्यांथी आवे विमल विचारजो.सद्गुरु.॥८॥

८

श्री गुरु विरहे सातवार.

सखी पडवे ते पूरण प्रीत—ए राग.

सखी ! आदित्य उग्यो आकाशे, व्हाणुं व्हातारें;
 म्हारां तन मन व्याकुल थाय, गुरु गुण गातारें. ॥१॥
 सखी ! सोमेते आवी शान, वात विचारीरे;
 म्हारा घटमां सद्गुरु देव, अति उपकारीरे. ॥२॥
 सखी ! आव्यो मंगलवार, मंगल करतोरें;
 म्हने सद्गुरु आव्या याद, आंसु भरतोरें. ॥३॥
 सखी ! बुध वासरीये शुद्ध, कोणवतारें;
 लीधो गुरुए स्वर्गनो पंथ, दीलभरी आवेरे. ॥४॥
 सखी ! गुरुए दर्शन दीव्य, गुरुनां करतारें;
 लक्षचोराशीनी जेह, हरकत हरतारे- ॥५॥

સરખી ! શુક્રતળો દિન આજ, સૌને સારોરે;
 મુજ ગુરુ બિરહીને સ્વાસ, લાગ્યો સ્વારોરે. ॥૬॥
 સરખી ! શનિવાસર છે ભાવ, કરિયા કરવારે;
 પળ ગુરુવિળ મન અકલાય, ભવજલ તરવારે; ॥૭॥
 મ્હારી વાતોના વિશ્રામ, સદ્ગુરુ દેવારે.
 તજિ ચાલ્યા અમને સ્વર્ગ, કરીએ કોની સેવારે; ॥૮॥
 ગુરુ ! અવગુણ અમ અગણિત, કરુણા કરજોરે;
 મૂરિ અજિત સામરના શિર, શુભકર ધરજોરે. ॥૯॥
 સરખી ! સાતવાર જે કોઈ, પ્રેમે ગાશેરે;
 ગુરુકરુણાથી તે શિષ્ય, પાવન થાશેરે. ॥૧૦॥

૯

શ્રી ગુરુગુણગાન.

ક્ષમા રમાનાથને પૂરણ પ્યારી—એ રાગ.

ગુરુકેરા સદ્ગુણ કેમ ગવાશે, કેવલ સ્મરણથી સુખ થાશે. ટેક.
 ધર્મમાં અધરમ અધર્મમાં ધર્મ, શી રીતે જુક્તિ જણાશે.
 ત્યાજ્ય અત્યાજ્યની સુખભરી સમજણ, સદ્ગુરુથી સમજાશે.
 ગુરુ૦ ॥૧॥

સદ્ગુરુ બુદ્ધિ સાગરની સેવાથી, પાપના તાપ પલાશે;
 મોક્ષના પંથે મોહાદિક કાદવ, સદ્ગુરુ વિના કલાશે. ગુરુ૦ ॥૨॥

अतिवकठिन ए कादवमांथी, निश्चयथी निकलाशे;
 पण ए निश्चय गुरुबिण क्यांथी ! पिंडमां आवशे पासे.गुरु०॥३॥
 वृक्ष समग्रनी करीए कलम अने, सिंधुनी शाही सोहासे;
 पृथ्वीतणो कागल रुडो करतां, शारद हाथ लखाशे. गुरु०॥४॥
 आवशे पार समग्रनो तोपण, गुरुगुण केम गणाशे;
 कारण आत्मानां सौख्य अनंतां, केमज अंत पमाशे. गुरु०॥५॥
 सद्गुरु माथे मल्या बुद्धिसागर, हुं पण आवेलो आशे;
 वस्तु अनुपमनुं रूप जणाव्युं, हैडामां देवने होंशे. गुरु० ॥६॥
 तत्त्व अतत्त्वनां लक्षण आप्यां, वृत्ति न क्रोध कंकासे;
 अजितसागर पाम्यो इष्ट अनुभव, गुरुभक्ति केम भूलाशे.गुरु०॥७॥

१०

श्रीमद् गुरुविरह.

भेखरे उतारो राजा भरथरी—ए राग.

सद्गुरु संत महातमा, गया धर्मने धामजी,
 विरहवडे व्याकुल बनूं, रटतां गुरुजीनुं नामजी. सद्गुरु०टेक.
 अमने उगार्या असत्यथी, आपी सत्योपदेशजी;
 पापप्रपंच तजावीया, सुन्दर साधुने वेषजी. सद्गुरु० ॥१॥
 सूनुं लागे सहुतम विना, सूनो लागे संसारजी;
 विरह अनिल सतावतो, सुकवे काया आ वारजी.सद्गुरु०॥२॥

ध्यान करुं घडी आपनुं, आवे मूर्ति प्रत्यक्षजी;
 प्रेमातुर आवुं वंदवा, पण उघडे ज्यां चक्षजी.सद्गुरु०॥३॥
 एहसमे दर्शन आपनां, यदा नव अवलोकायजी;
 व्यापे विरहतणी वेदना, काया थर थर थायजी.सद्गुरु०॥४॥
 समदृष्टि तमे साचवी, सौमां सरखोज प्रेमजी;
 सौ पर आशिष ते रीते, राखता सरखीजरहेमजी.सद्०॥५॥
 जूनो लोपायलो जैननो, कीथो योग उद्धारजी;
 निर्मल मति गति आपनी, निर्मल सर्व प्रकारजी. ॥६॥
 आपनी जग्या खाली पडी, कोना थकी पूरायजी;
 कामदुघा क्यां अपरदुःख, केम उपमा अपायजी, ॥७॥
 लभ्य कीधुरे अलभ्यने, कीधुं अदृष्ट दृष्टजी;
 सभ्य कीधुरे असभ्यने, कीधुं सृष्ट असृष्टजी. ॥८॥
 भेद कीधारे अभेदना, कीधा अभेदना भेदजी;
 समजावी शान सोह्यामणी, कापी मोहनी केदजी. ॥९॥
 शिष्यनो संघ संभारतो, गुरुज्ञान विशालजी;
 अजित नमे आप पायमां, गुरुदेव दयालजी. ॥१०॥

श्री गुरुमहिमा.

राग उपरनो—

बुद्धिसागर गुरुदेवजी, जपीये आपनो जापजी;
मनडाना मोह शमावजो, टाली तनडाना तापजी;
बुद्धि-टेक०

धर्म पाल्यो तमे धैर्यथी, कीथां धर्मनां कामजी,
अन्यने धर्म पलावीयो, गया धर्मना धामजी. बुद्धि० ॥१॥

योगप्रदेशथी आवीया, पाल्यो योग आचारजी;
मिद्धस्वरूपी सदा तमो, दीव्यज्ञान दातारजी. बुद्धि० ॥२॥

दर्शन फरी हवे क्यां मले ? क्यारे देशो सत्संगजी;
क्यारे थासे भव्यदर्शने, उरमांही उमंगजी. बुद्धि० ॥३॥

मूर्ति मधुर मनमोहिनी, देखी प्रगटतो प्रेमजी;
विरही शिष्यो गुरुदेवना, करिये स्थिर मन केमजी ?
बुद्धि० ॥४॥

पारम केरा शुद्ध स्पर्शथी, लोह कुंदन थायजी.
आत्मापरात्म बने नहीं, जीव पणुं नव जन्मजी;
बुद्धि० ॥५॥

आत्मपरात्म बने तदा, मले सद्गुरु देवजी.
उत्तम सत्संग आपतां; करतां सत्संग सेवजी. बुद्धि० ॥६॥

विरह प्रखर गुरु राजनो, तन मन व्याकुल थायजी.
 आंख थकी अश्रुभो वहे, नव शांति सोहायजी;
 बुद्धि० ॥७॥

अमने गुरु ? ना विसारशो, गांडां घेलां पण दासजी.
 अम अवगुण ना बिलोकशो, अमने आपनी आशजी;
 बुद्धि० ॥८॥

अनंत प्रदेशी आत्मा, एना अनुभवनारजी.
 अजितने आशिष आपशो, अमने आप आधारजी;
 बुद्धि० ॥९॥

—◆—
 १२

श्री गुरुअनुभव.

क्षमा रमानाथने पूरण प्यारी—ए राग.

गुरुए अमने अमृत पान कराव्यां,
 बीज कल्पतरु तणां वाव्यां;
 ए बीज उख्यां फुल्यां तप्था फाल्यां,
 उत्तम फल मीठां आव्यां;
 दीव्य देवने दीव्य प्रदेशे,
 ध्यानना योगे धराव्यां. गुरु० ॥१॥
 अनुभव सागर छोले चढयो अने,
 फल तजी कार्य कराव्यां;

પીંપલ ઉપર બેઠેલાં પંચી,
અગમ પ્રદેશે ઉઢાવ્યાં.

ગુરુ૦ ॥૨॥

મતિ ગતિ પહોંચે નહીં તેવે પર્વત,
અનુભવ વારિ વહાવ્યાં;
ગગન સિંહાસને આસન શોભે,
ત્યાં અમ સ્થાન ઠરાવ્યાં.

ગુરુ૦ ॥૩॥

જ્ઞાનગંગા જલે સ્નાન કરાવ્યાંને,
સ્નેહનાં પુષ્પ સુંઘાવ્યાં;
પ્રેમની પેટી ઉઘાડી કૃપાધન,
કરુણાનાં પટ પહેરાવ્યાં.

ગુરુ૦ ॥૪॥

વાલક પર જેવાં લાલન પાલન,
એ લાડ અમને લઢાવ્યાં;
કામ ક્રોધ કેરા કકડા કરી અને,
દોષનાં મૂલ દલાવ્યાં.

ગુરુ૦ ॥૫॥

કઠિન કઠોરતા કાપી દીધી અને,
સાધન શુદ્ધ શિખાવ્યાં;
અલખ વસ્તુ મ્હારા દીલમાં લખાવી,
લક્ષણ સ્વલંનાં સ્વપાવ્યાં.

ગુરુ૦ ॥૬॥

બુદ્ધિસાગર ગુરુમુજ શિર શોભ્યા,
શાંતિનાં ક્ષેત્ર સોહાવ્યાં;
અજિતસાગર કહે સદ્ગુરુ ચરણે,
ભાવને ભક્તિ ભળાવ્યાં.

ગુરુ૦ ॥૭॥

શ્રી સદ્ગુરુચરણપુષ્પાંજલિ.

ગરુડે ચઢી આવજ્યો—૫ રાગ.

બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ જાઉં વારી;

જેણે મોક્ષની વાત વિચારી.

બુદ્ધિ. ૫ ટેક.

દયા સર્વ જનોપર લાવ્યા, એકસો આઠ ગ્રન્થ બનાવ્યા,

સ્નેહ સાથે શિષ્યોએ છપાવ્યા.

બુદ્ધિ ૦ ॥૧॥

જૈનશાસ્ત્રના ડંડા અભ્યાસી, પ્રેમજ્ઞાનના પૂર્ણ પિપાસી,

પૃથ્વી ઉપર કીર્તિ પ્રકાશી.

બુદ્ધિ ૦ ॥૨॥

શુભ સાહિત્ય કેરારે શોખી, ડંચી દૃષ્ટિ સદૈવ અનોખી;

રાગ સર્વ દીધા હતા રોકી.

બુદ્ધિ ૦ ॥૩॥

આશ્રમ ઠામોઠામ સ્થપાવ્યા, હાલ જરૂર વાલા તે જણાયા;

જૈનબાલ પવિત્ર ભણાવ્યા.

બુદ્ધિ ૦ ॥૪॥

વલી શાસ્ત્રના મંડાર સ્થાપ્યા, ઉપદેશ અનેકોને આપ્યા;

કામભાવ અંતરમાંથી કાપ્યા.

બુદ્ધિ ૦ ॥૫॥

કલ્પવૃક્ષ છે પરઉપકારી, જેની છાયા છે શીતલ સારી;

એવા ઉપકારી આનંદ ધારી.

બુદ્ધિ ૦ ॥૬॥

માન પામતા જ્યાં જ્યાં તે જાતા, પુણ્યવંત દેખી રાજી થાતા;

જેના ગુણ દેશોદેશ ગવાતા.

બુદ્ધિ ૦ ॥૭॥

અમને આશરો એક તમારો, તારો હાથ શાલીને અમારો;

બીજે સુખડાંનો જાણ્યો ઉધારો.

બુદ્ધિ ૦ ॥૮॥

શિષ્ય અજિતસાગર પાય લાગે, મોંઘું જ્ઞાનનું દાન માગે;

ગુરુચરણે સદા અનુરાગે.

બુદ્ધિ ૦ ॥૯॥

શ્રી સદ્ગુરુસ્તવન.

રાગ ઉપરનો-

શરણ બુદ્ધિસાગર ગુરુનું સારું;

જેનું જ્ઞાન પીયૂષ લાગે પ્યારું.

શરણ૦ એ ટેક.

રુડી મુક્તિની જુક્તિ બતાવે, જ્ઞાનદીપ સહજ પ્રગટાવે;

દીલડા કેરા દોષ દ્વાવે.

શરણ૦ ॥૧॥

શરણે આવ્યાની લજ્જા રાખે, અજ્ઞાનને નીવારી નાંખે;

ભવ્ય વાણી વદનથકી ખાંખે.

શરણ૦ ॥૨॥

રુડી સદ્ગુરુ કલ્પની છાયા, રાખે શિષ્ય ઉપર મોંઘી માયા;

શુદ્ધવ્રતધારી શ્રી ગુરુરાયા.

શરણ૦ ॥૩॥

ધર્મધ્યાન નિરંતર ધાર્યો, કૈક નર અને નારી ડગાર્યો;

વિશ્વસરિતામાં ઢૂબતાં તાર્યો.

શરણ૦ ॥૪॥

બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિયો જેને વચ્ચાણે, જોગી જંગમ પળ જેને જાણે;

સ્ત્રીસ્ત્રીલોકોય પ્રેમે પ્રમાણે.

શરણ૦ ॥૫॥

હિંસાવાલા અહિંસક કીધા, દારુ પીતાને ઉપદેશ દીધા;

આપ જ્ઞાને નકી નથી પીતા.

શરણ૦ ॥૬॥

વીડી ચલમો પળ કૈની તજાવી, ગુજરાતને જ્ઞાને ગજાવી;

જૈન કોમમાં આળાવર્તાવી.

શરણ૦ ॥૭॥

આપ સરસ્વા હવે ઓછા થાશે, ગુણ ઘડીભરના સંગી ગાશે;

પાપ ગુરુવિના કેમ કપાશે ?

શરણ૦ ॥૮॥

गुरुविरह तणा भाला वागे, गुरूपदमां अजितअनुरागे;
प्रेमे वली वलीने पाय लागे. शरण० ॥९॥

१५

श्रीमद् गुरुदेवस्तुति.

रघुपति राम हृदयमां रहेजोरे—ए राग.

रुडा गुरुदेव ? हृदयमांही रहेजोरे,
दान ज्ञान अमृत तणां देजो; रुडा० ए टेक०
तमो ज्ञानसागर गुरुदेवारे, सारी शीखवजो गुरु ? सेवारे;
अमने भक्ति तणी देजो हेवा. रुडा० ॥१॥
रुडी मूर्ति मनमांही भावेरे, विरह अश्रुने नयनमां लावेरे;
दीव्य वाणीतो तन तलसावे. रुडा० ॥२॥
शांतिकेरा तमो शुभ सिन्धुरे, एक जिनवरमां लक्ष बिन्दुरे;
योग अभ्यासना बीजा इन्दु. रुडा० ॥३॥
आपे जन्म सफल करी लीधोरे, प्रेम प्यालो पूरण तमे पीधोरे;
उपदेश अनूपम दीधो. रुडा० ॥४॥
जेजे देशमां आप पधारिं, भवसागरथी जन तारिं;
अज्ञान तिमिरथी उद्धारि. रुडा० ॥५॥
मोटा महीपति राखता मानारे, नाम सांभली जन आवे झाझारे
सर्व शास्त्र ज्ञाता गुरुराजा. रुडा० ॥६॥

વિદ્યાપુર કેરી ભૂમિ છે સારીરે, જન્મભૂમિ એ ભવ્ય તમારીરે;
 ત્યાંનાં તાર્યોં તમે નરનારી. રુદા૦ ॥૭॥
 સાધુરૂપ સાચવીયું છે સાચુંરે, જગ સુખને જાણ્યું હતું કાચુંરે;
 ભાવ ભક્તિ તમારી હું યાચું. રુદા૦ ॥૮॥
 અજિતસાગરના મનમાંહી આવોરે, બુદ્ધિસાગરજી દયા લાવોરે;
 કૃપા વારિ વિમલ વરસાવો. રુદા૦ ॥૯॥

૧૬

શ્રીમદ્ સદ્ગુરુસ્તુતિ.

રાગ ઉપરનો.

બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુની બલીહારીરે,
 જેને ભક્તિ પ્રભુ કેરી પ્યારી. બુદ્ધિ૦ એ ટેક.
 જૈનધર્મ તળી ટેક ધારીરે, યાવત્ જીવનના બ્રહ્મચારીરે;
 સહુ જીવો તળા ઉપકારી. બુદ્ધિ૦ ॥૧॥
 જેણે કામ કંકાસને કાપ્યારે, અવળા માર્ગ સદૈવ ઉત્થાપ્યારે;
 દીવ્ય દેશના સંદેશ આપ્યા. બુદ્ધિ૦ ॥૨॥
 મુનિભાવની સાચવી દીક્ષારે, આપી શિષ્યોને શાસ્ત્રની શિક્ષારે;
 જેને ભાવ ભજન કેરી ભિક્ષા. બુદ્ધિ૦ ॥૩॥
 શાસ્ત્રી લોકોતો સ્નેહે સંભારેરે, પંડિત લોકો તો પ્રેમે પુકારેરે;
 ધ્યાની લોકો સદા ધ્યાન ધારે. બુદ્ધિ૦ ॥૪॥
 પ્રેમી જનને તો લાગતા પ્રેમીરે, નેમી લોકોને લાગતા નેમીરે;
 મતિ શાસ્ત્ર પારંગત જેની. બુદ્ધિ૦ ॥૫॥

ભજનીલોકોતોભજનીકજાળેરે,યોગ વાલા તો યોગી પીછાળેરે;
નિર્મલ લોક તો નિર્માની માને. બુદ્ધિ૦ ॥૬॥

જેની રાગ રહિત રુડી દૃષ્ટિરે, શાસ્ત્ર માંહી વિશારદ સૃષ્ટિરે;
જેને વૈરાગ્ય વારિની વૃષ્ટિ. બુદ્ધિ૦ ॥૭॥

દેહ ત્યાગી ગયા બીજા દેશેરે, અમને જ્ઞાન અમૃત કોણ દેશેરે;
હિત શિક્ષાઓ ગુરુ ! કોણ કહેશે. બુદ્ધિ૦ ॥૮॥

મોહરાજાને મારી નાખ્યોરે, રાગ એક આત્મામાંહી રાખ્યોરે;
ગુરુભાવ અજિત શિષ્યે ભાખ્યો. બુદ્ધિ૦ ॥૯॥

૧૭

શ્રી સદ્ગુરુને પ્રેમાંજલિ.

હરિગીત-ગદ્ગલ સોહિની.

ગુજરાતમાં જન્મી અને, ગુજરાતને પાવન કરી,
ભયકાપતી ભગવંતની, અતિ દીવ્યભક્તિ આદરી;
સુજ્ઞાન દીવ્ય પ્રદેશનું, નિર્મલ તમારામાં હતું,
ને આપના પથ લઈ જવાનું, ધ્યાન પળ સુન્દર હતું. ॥૧॥

જે જે તમ્હારી પાસમાં, ભાવે ભર્યાં જન આવતા,
તે તે જનોને યોગ્ય વિધિ, શુભ જ્ઞાન સુખકર આપતા;
મૂર્તિ મનોહર આપની, અમ નયન ગોચર આવતી,
ગુરુદેવકેરા ભાવથી, નયનો વિષે જલ લાવતી. ॥૨॥

જગમાંહી જન્મ્યો એજ, જેણે વિશ્વનું કંઈ હિત કર્યું,
ઉંચી કદાવર મૂર્તિને, નયનો વિમલ પ્રેમે ભર્યાં;

મૃદુહાસ્ય સંત પ્રસંગમાં, વચનો સુધાજ્ઞાને ભર્યાં. ॥૩॥

જ્યારે અને ત્યારે તમારા. નિકટમાં ગ્રંથો પડ્યા,
રહેતા હતા શુભશાસ્ત્રના, કે કાવ્યના કે જ્ઞાનના;
ઘડી એક પુસ્તક વાંચતા તો, તે વિષે તલ્લીન થતા,
ઘડી એક ભજન સુણી અને, આત્માવિષે આલ્હાદતા. ॥૪॥

ઘડી એક ધ્યાન ધરી પ્રભુનું, બાહ્યમાન વિસારતા,
ઘડી એક દીવ્ય નિરીક્ષણે, કંઈ નવીન ગ્રંથ વિચારતા;
ઘડી એક વચનામૃત દઈ, પ્રભુજ્ઞાન અત્ર પ્રસારતા,
ને વિશ્વનું હિત કેમ બને, તે દૃષ્ટિ મનમાં ધારતા. ॥૫॥

સુન્દર તમારા દેહમાં, સુન્દર વસી શમતા હતી,
ને મોક્ષકેરા માર્ગમાં, ગુરુ આપને મમતા હતી;
આ સર્વ વિશ્વ ભમાવતા, મનહાતણી શમતા હતી,
આચાર તત્ત્વ સ્વરૂપમાં ગુરુ ? સૌમ્ય નિર્મલતા હતી. ॥૬॥

સહુ ભૂતપર અનપાયિની પ્રભુ ? આપ માંહી દયા હતી,
ને તીવ્ર તપના યોગથી, કમનીય તવ કાયા હતી;
શિષ્યો ઉપર શીતલ સુભગ, ગુરુ ? આપની છાયા હતી,
મમતા રહિત માનવ ઉપર, મધુરી મહદ્ માયા હતી. ॥૭॥

હો આપ ઊર્ધ્વ પ્રદેશમાં, કરુણાની દૃષ્ટિ રાખજો,
આધિ અને વ્યાધિ બધાં, સંકષ્ટ સદ્ ગુરુ ? કાપજો;
હે ધ્વાંત અમ દિલહાં વિષે, ત્યાં જ્ઞાનરૂપે વ્યાપજો,
વૈરાગ્યરૂપી કલ્પતરુનું, બીજ સ્થિર મન સ્થાપજો. ॥૮॥

सद्गुरुनी थइ याद, मन तन व्याकुल थाय छे;
निर्मल आप प्रताप, स्वीकारो अम अंजलि.

॥९॥

१८

श्री गुरुनी स्तुति.

सहेरनो सूबो क्यारे आबशेरे—ए राग.

जन्मभूमि धन्य आपनीरे;

पवित्र विजापुर गाम मूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे० टेक०

मोक्षना दाता महातमारे;

बुद्धिसागर रुडुं नाम. मूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे०

॥१॥

मूर्ति मधुरी मनमोहिनीरे;

आवे अहोनिश याद. मूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे०

॥२॥

अजपा जाप जप्यातमेरे;

कबजे कर्या जगतात. मूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे०

॥३॥

उत्तम आव्यां वधामणारे;

करता हता ज्यां विहार. मूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे० ॥४॥

जबर जादू हतुं आपमांरे;
आपता बोध अपार. सूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे० ॥५॥

कोमलता हती कान्तिमांरे;
कोमल वचन प्रकार. सूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे० ॥६॥

परम पावन पद पामीयारे;
एमां न संशय रंच. सूरिराज;

धन्य कर्यो अवतारनेरे० ॥७॥

साचा मान्या जगदीशनेरे,
व्यर्थप्रमाण्यो प्रपंच. सूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे० ॥८॥

अमने म्होटो हतो आशरोरे;
तरवा संसारनां नीर. सूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे. ॥९॥

उत्तर गुर्जर देशमांरे,
साबर सरितानो तीर. सूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे० ॥१०॥

कूडिलो कलियुग आवीयोरे;
धारणा करीए न धीर. सूरिराज !

धन्य कर्यो अवतारनेरे० ॥११॥

अजितसागर मूरि उज्जरेरे;

गुरुगम रम्य रुचिर. मूरिराज !

धन्य कर्णे अवतारनेरे० ॥१२॥

१९

श्री गुरुगुणगान.

राउपरनो.

आंखडली अम आंसु भरीरे,

विरह कल्लो नव जाय, गुरुदेव !

क्यारे दर्शन हवे आपशोरे !

टेक.

काया पावन कारी आपनीरे,

संभारी दील डोलाय, गुरुदेव !

क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. !

॥१॥

वचन अमृत याद आवतारे,

पावन कर्म सदाय, गुरुदेव !

क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. !

॥२॥

जननी ! भगत जन्म आपजेरे;

कां दाता कां शूर गुरुदेव, !

क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. !

॥३॥

नहींबर रहेजे वांझणीरे;

रखे गुमावती नूर, गुरुदेव !

क्यारे दर्शन हवे आपशोरे.

॥४॥

- सफल करीए अवतारनेरे;
सफल कर्यो अवतार गुरुदेव !
क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. ॥५॥
- सफल करी कुख मातनीरे;
सफल कर्यो संसार गुरुदेव, !
क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. ॥६॥
- योगनी युक्ति जाणी त्हमेरे;
तेम समाधिनो योग, गुरुदेव !
क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. ॥७॥
- आत्मस्वरूप त्हमे ओलख्युंरे;
योग गण्या अवयोग, गुरुदेव !
क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. ॥८॥
- दूर करी जग वांछनारें;
दूर कर्या हता दोष, गुरुदेव !
क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. ॥९॥
- परवरिया प्रेम पंथमारें;
जोष जोया निर्दोष, गुरुदेव !
क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. ॥१०॥
- अजितसागर मूरि विनवेरें;
बुद्धिसागर मूरिराय, गुरुदेव !
क्यारे दर्शन हवे आपशोरे. ॥११॥

રહેમ નજર સદા રાખજોરે;

સફલ જન્મ અમ થાય, ગુરુદેવ !

ક્યારે દર્શન હવે આપશોરે.

॥૧૨॥

૨૦

ગુરુ વિરહ.

અલબેલીરે અંબેમાત જોવાને જડ્ડ—૫ રાગ.

સર્વો ! આવ્યો માસ આષાઢ, વિરહી ગુરુદેવે કર્યા;
 સર્વો ! ઉરમાં અતિ ઉચ્ચાટ, વિરહી ગુરુદેવે કર્યા. ૫ ટેક.
 ઘન ગરજે ચપલા બહુ ચમકે, થાય અંધારું ધોરજો;
 ગુરુવિરહી મુજ ચિત્તડું ચમકે, કરતું શોર બકોર. વિ૦ ॥૧॥
 મૃદુ ઠંડા વાવલીઆ વ્હાતા, खेડુત અનિ હરખાયજો;
 ષણ તન પર તે નથો સ્હેવાતા, શરીર અતિવસુકાય.વિરહી૦૨॥
 પૃથ્વી ઉપર પાણી બહુ પડતાં, નદીઓમાં વહીજાયજો;
 સદ્ગુરુ વિરહી મુજ મન પાણી, હર્ષરહિત વહાય. વિરહી૦૩॥
 નથી ઘરમાં ગમતું આ દિવસે, સૂનો થયો સંસારજો;
 અતિદુર્લભ ગુરુજનની સંગત, દેતી વિમલ વિચાર.વિરહી૦૪॥
 નવ પલ્લવવેલ્લી થઈ રહી છે, ફૂલી રહ્યાં છે ફૂલજો;
 પણ મુજ મન વલ્લી મૂકાણી, ઉપજાવે અતિશૂલ. વિરહી૦૫॥
 અન્ય જન્મમાં આવી મલે છે, માત જાત ને તાતજો;
 સદ્ગુરુ સંગત મલવી કઠીન છે, દાયક પ્રેમપ્રભાત.વિરહી૦૬॥

काम क्रोध कंकासने कापे, टाले भवना रोगजो;
 ज्ञान भक्ति वैराग्यने आपे, संहारे सौ शोक. विरही०॥७॥
 पृथ्वी अतिव प्रफुल्ल थड छे, पामी पाणी प्रसंगजो;
 सद्गुरु विरहे पण मुज सूक्या, अंतरना उमंग. विरही०॥८॥
 नव अंकूर उग्या छे नौतम, उग्यां क्षेत्रे धानजो;
 पण मम हर्षसमग्र सुकाणा, मनडे त्याग्यूं मान. विरही० ॥९॥
 बाह्यअग्निनी ज्वालासारी, थाय विमल फरी अंगजो;
 अजित अब्धि गुरुविरहनी ज्वाला, फेर न आपे उमंग. वि०॥१०॥

२?

श्री गुरुविरहनी शोक.

राग उपरानो.

सखी गुरु ए त्यागी काय, शोक घन छाइ रह्यो;
 हवे घरभां केम रहेवाय ? शोक अति छाइ रह्यो. ए टेक०
 जन्म धर्यो विजापुर गामे, विद्या पण भण्या त्यांयरे;
 महिमा प्रगट कर्यो निजपुरभां, तनु पण त्यागी त्यांय. शोक०
 ओगणीसो एकाशी संवत्, ज्येष्ठ मास सुखकारजो;
 कृष्ण पक्षने तिथि त्रीजे, स्वर्ग कर्युं स्वीकार. शोक० ॥२॥
 तार अपाणा देशो देशो, लोक उदास अपारजो;
 जैन हिंदु इस्लाम आदिसहु, समरे वर्ण अढार; शोक० ॥३॥
 योगी योगी स्वरूपे जाणे, शास्त्री शास्त्र प्रकारजो;

કવિજન જાણે કવિની કૃતિથી,યતિ પણ યતિ નિરધાર.શો૦૧૪।
 રંક ઉપર તે દયા રાખતા, વિદ્યાર્થી પરવ્હાલજો;
 ભક્ત ઉપર તે ભાવ રાખતા, નિર્મલ જ્ઞાન વિશાલ. શો૦ ॥૨॥
 દેશો દેશથી ભક્તો આવ્યા, ભારે થઈ ગઈ ભીડજો;
 માય શોક નહીં દિલડાં માંહી, પૂર્ણ વિરહની પીડ. શો૦ ॥૩॥
 રાજ લોકની થાય ન ઈવી, કરી સામગ્રી ત્યાંયજો;
 અગર-કપૂર-ચન્દનની છેમાં, પથરાવ્યા સૂરિરાય; શો૦ ॥૭॥
 દડદડ આંસુ વહે સૌ જનનાં, વચને વદ્ય ન જાયજો;
 ધન્ય જીવન આ પર ઉપકારી, ફરી ક્યાં દર્શન થાય. શો૦ ॥૮॥
 ક્રૂર કઠિન આ કાલ સમયની, નથી ઉચરાતી વાતજો;
 નમતા શેઠ શ્રીમંત જે ચરણે, એ તનુ આજ બલાય. શો૦ ॥૯॥
 વિશ્વ આત્મા જાણ્યો જેણે, જાણી જગ નિજ જાતજો;
 અજિત સાગર સૂરિ અર્જ ઉચ્ચારે, ધન્ય ધન્ય માતને તાત.
 શો૦ ॥૧૦॥

૨૨

ગુરુપ્રાર્થના.

લલિત—છંદ.

ગુરુ દયાલની વાતશી કહું ! વિરહ ભાવથી રોડને રહું;
 અનુભવાબ્ધિની લહેર આપતા,ગુરુ ! વિદારજો સર્વ આપદા.॥૧॥

गुरुविना बीजी छे गति नहिं, गुरु विना अहीं छे मति नहिं;
 गुरुजी ! व्हालथी आप व्यापता, परिहरो हवे सर्व आपदा॥२॥
 पतित शिष्यनां कष्ट कापजो, उर विषे रुडां ज्ञान आपजो.
 मुजशिरे सदा छत्र छाजता, गुरु ! विदारजो सर्व आपदा; ॥३॥
 तिमिरता हती अज्ञता तणी, परिहरी तहमे हे शिरोमणि;
 करणी धर्मनी आपता हता, गुरुविदारजो सर्व आपदा. ॥४॥
 जगत्लोकमां आत्मभावना, इतर कोण छे ! आपना विना;
 शरण शिष्यनी लाजराखता, गुरुविदारजो सर्व आपदा. ॥५॥
 इतर तीर्थतो पाप कापशे, पण गुरु विना मोक्ष क्यां थशे;
 अमतणी तमो मोघी छो मता, गुरु विदारजो सर्व आपदा. ॥६॥
 रझलतो हतो विश्व रानमां, समज आपता धर्मज्ञानमां,
 मम शिरे रहो ना विसारता, गुरु ! विदारजो सर्व आपदा. ॥७॥
 नमन आपना पायमां हजो, भ्रमणता हवे ना बीजी थजो;
 अजित अब्धिनी एवी प्रार्थना, शरण राखजो हे दयाधना. ॥८॥

२३

श्रीसद्गुरुना चरणे

ललित छंद.

ललित छंदमां विनती करुं, ललित काल छे तोय हुं डरुं;
 गुरु विना हवे केम गोठशे ? गुरु विना हवे ग्लानि शे जशे ? १
 ममत माहरी छोडवी दीधी, ममत माहरी धर्ममां कीधी;
 इतर सौख्यनी प्राप्तिओ थशे, गुरु विना हवे केम गोठशे ? २

ધર્મકર્મની સાન આપી છે, કુડમતિ તળી જાલ કાપી છે;
 કુટિલ ભાવને કોળ કાપશે, ગુરુ વિના હવે કેમ ગોઠશે ? ૩
 વિમલ ભાવના જ્ઞાનના ભર્યા, ધૃતિ મતિ ક્ષમા ધર્મના ધર્યા;
 વિશદ વૃત્તિથી કોળ વ્યાપશે, ગુરુ વિના હવે કેમ ગોઠશે ? ૪
 હૃદય આજ તો ના કહ્યું કરે, અડર છે થયું તોય તે ડરે;
 સ્થિર સ્વભાવને કોળ સ્થાપશે, ગુરુ વિના હવે કેમ ગોઠશે ? ૫
 ભૂલ થતી યદા જ્ઞાન આપતા, કટિળ કલેશનાં મૂલ કાપતા;
 મધુરતા વિના ચિત્ત જો હશે, ગુરુ વિના મતિ કોળ આપશે. ૬
 ગુરુજી ! આપના પાયમાં પડ્યો, પરમજ્ઞાનથી ઝર્ધ્વ હું ચઢ્યો;
 ઇતર આપદા કોળ દાવશે, ગુરુ વિના હવે કેમ ગોઠશે ? ૭
 તમતળી હતી ધીંગી ઢાલડી, તમવડે રળે હું શક્યો લડી;
 હૃદય સૈન્યમાં શી વ્હલે થશે ? ગુરુ વિના હવે કેમ ગોઠશે ? ૮

૨૪

શ્રી ગુરુભક્તિ વિના.

છંદ ભુજંગો.

ચતુરાઈ ત્હારે ભલે ચિત્ત ચોટી,
 ઉમેદો કરે છે ઘણી મ્હોટી મ્હોટી;
 ગુરુપાદપન્ને ન ચેતસ્ થયું જો,
 થયું શું ભણ્યા તો ? થયું શું ગણ્યા તો ?

- બની વૈદરાજા દવાઓ બનાવે,
 ઘણા ભોગી રોગી ભલે ઘેર આવે;
 ગુરુપાદપદ્મે ન ચેતસ્ થયું જો— થયું શું ? ૨
 વકીલાત કોર્ટે ભલેને કરે તું,
 તિજોરી વિષે દામ લાવી ભરે તું;
 ગુરુપાદપદ્મે ન ચેતસ્ થયું જો— થયું શું ? ૩
 ભલે લોક સન્માન આપે સભામાં,
 ભલે લોક અંજાય ત્હારી પ્રભામાં;
 ગુરુપાદપદ્મે નચેતસ્ થયું જો— થયું શું ? ૪
 અડે અમ્ર એવાં કર્યાં હર્મ્ય મ્હોટાં.
 ડરે લોક સ્હેજે કદી સામું જાતાં;
 ગુરુપાદપદ્મે ન ચેતસ્ થયું જો— થયું શું ? ૫
 ષડંગાદિ વેદો ભલેને મળે છે,
 વલી કાવ્યભેદો સુશીથી કરે છે;
 ગુરુપાદપદ્મે ન ચેતસ્ થયું જો— થયું શું ? ૬
 રુડી અશ્વ અસ્વારી કાઢી ફરે છે,
 ઘણો કામી તું કામ માંહી રમે છે;
 ગુરુપાદપદ્મે નચેતસ્ થયું જો— થયું શું ? ૭
 તજી જ્ઞાતિને ત્હેં તજી ચોટી રોટી,
 ભલે જાણી લે તો જગત્ આશ સ્વોટી;
 ગુરુપાદપદ્મે ન ચેતસ્ થયું જો— થયું શું ? ૮

મલ્યા શીર્ષ બુદ્ધચબ્ધિ શ્રીયોગિરાજા,
 અજિતાબ્ધિના ચિત્તમાંહી વિરાજ્યા;
 કર્યો જન્મ કૃતકૃત્યને મોક્ષ દીધો,
 તથા મ્હેં વ્યથા ત્યાગી તુજ બોધ લીધો. થયું શું ? ૯

૨૫

ૐ—ગુરુસ્તુતિ

છન્દ નારાચ અથવા ગજલ અંગ્રેજો વાજાનો.

કુપાત્ર ને સુપાત્ર હેગુરો ? બનાવતા,
 સુપાત્રના પ્રતિ ત્હમે સહર્ષ આવતા;
 ગુણજ્ઞ લોકમાં તમારી નામના હતી,
 ગુણો અતીવ આપના કહ્યા જતા નથી. ૧

સ્મરી સ્મરી જ્વલાયમાન અંગ થાય છે,
 ફરી ફરી સ્મરી સ્મરું અને સ્મરાય છે;
 અમોથી ના બને બન્યુંજ જે તમો થકી,
 ગુણો ગુણજ્ઞ ! આપના કહ્યા જતા નથી. ૨

દુઃખો વિલોકી દીનનાં દયાલુતા થતી,
 સુખો વિલોકી અન્યનાં સુખાર્દ્રતા થતી;
 ભવિક મંડલી થકી સુપ્રાર્થના થતી,
 ગુણાનુવાદ આપના કહ્યા જતા નથી. ૩

હસેલ સામું દેખીને સુહાસ્ય લાવતા,
રુદિત સામું દેખીનેજ અશ્રુ લાવતા:
અનેક લોકમાં અનેક ભાવના હતી,
ગુણાનુવાદ આપના કહ્યા જતા નથી. ૪

કઠીનતા ઘટે તિહાં કઠીનતા હતી,
સુદીનતા ઘટે તિહાં સુદીનતા હતી;
કરૂણ ભાવમાં કરૂણ ભાવના થતી,
ગુણાનુવાદ આપના કહ્યા જતા નથી. ૫

સુયોગી લોક આપને સુયોગી માનતા,
અશોકી લોક આપને અશોક જાણતા:
સુયોગતા અશોકતાભરી ઘણી હતી,
ગુણાનુવાદ આપના કહ્યા જતા નથી. ૬

વિસારીયે છતાં કદાપિ વિસ્મરો નહિ,
અનેક દોષ શિષ્યના દિલે ધરો નહિં:
મહા અગાધ ભાવના કલી ગઈ નહિં,
ગુણાનુવાદ આપના કહ્યા જતા નથી. ૭

પદાબ્જમાં અમારું ચિત્ત રાખજો સદા,
ઉપાધિ આધિ વ્યાધિને વિદારજો તથા:
અજિત સદ્ગુરુપદે અજિત વિનતી.
ગુણાનુવાદ આપના કહ્યા જતા નથી. ૮

શ્રી ગુરુમહિમા.

છન્દ નારાચ.

- અલક્ષદેશમાં ગુરૂંજી લક્ષ રાખતા,
અપક્ષપાતમાં સદૈવ પક્ષ નાખતા;
અદક્ષલોક અર્થ આપ દક્ષતા હતી,
અમારી આ સ્વીકારજો સદા નમસ્કૃતિ. ૧
- અધર્ય લોકને ગુરુજી ધૈર્ય આપતા,
અશૌર્યલોકને ગુરુજી શૌર્ય આપતા;
વડીલવર્ગમાં તમારી નમ્રતા હતી,
સ્વીકારજો અમારી આ સદા નમસ્કૃતિ. ૨
- તમારી જ્ઞાનીલોકમાંહી જ્ઞાનતા હતી,
તમારી માનિ છોકમાંહી માન્યતા હતી;
જગત્ હિતાર્થ કાર્યથી તનૂ ભરી હતી,
સ્વીકારજો ગુરુ અમારી આ નમસ્કૃતિ. ૩
- સુભક્તલોકમાં તમારી ભક્તતા હતી,
વિરક્તભાવથી રુડી વિરક્તતા હતી;
અનંત કેટિવાર છે પ્રણામ ત્વત્પ્રતિ,
સ્વીકારજો સદા અમારી આ નમસ્કૃતિ. ૪
- તમો વિષે ફકીરીની અમીરી દર્શતી,
કરુણભાવનો તથા સુવૃષ્ટિ વર્ષતી;
સદોજ્જ્વલાં હતાં ધૃતિ કૃતિ અને મતિ;
અમારી આ સ્વીકારજો સદા નમસ્કૃતિ. ૫

प्रमूढभावनी तमे अमूढता करी,
 प्रमूढलोकनी घणीज मूढता हरी;
 अगाधभावमां अगाधबुद्धि स्पर्शति,
 स्वीकारजो सदा अमारी आ नमस्कृति. ६
 कवितणा प्रसंगमां कवित्व दर्शतुं,
 हरेक सौम्य वातमांही हैडुं हर्षतुं;
 न जाणुं आपनी गुरो ! कइ हती गति,
 स्वीकारजो सदा अमारी आ नमस्कृति. ॥७॥
 मधुर ज्ञाननां तमे उघाडी वारणां;
 उद्धार लोकनो कर्यो उतारुं वारणां;
 अजित शिष्यनी पदाब्जमांही विनति,
 स्वीकारजो सदा अमारी आ नमस्कृति. ॥८॥

२७

मस्तफकीरी.

पूनमचांदनी खिली पूरी अहीरे-ए राग.
 अति अलमस्तफकीरी बुद्धिसागर महाराजनीरे,
 जेनुं वर्णन करतां वाणी विरसी जाय. अति-ए टेक.
 साखी-शांतस्वरूप सोह्यामणुं, शांतस्वरूप सत्कर्म;
 शांति भरेली वाणीथी, पावन पाल्या धर्म.
 निर्मल एक अगोचर अलख निरंजन ध्यानभारे;
 अवधूत एवी दशानी वृत्ति केम विसराय. अति० ॥१॥

સાચી-આત્માઽહં રટના સદા, જેનું સાચું સૂત્ર;

વિશ્વ સકલ મમ આત્મા એ પુત્રિ એ પુત્ર.

મ્હારું ત્હારું એવી ગણના અજ્ઞાની તળીરે;

જેને વસુધા એક કુટુંબ સદા સમજાય. અતિ૦ ॥૨॥

સાચી-અગમપંથ જેનો ઘણો, અગમ અગોચરદેવ;

અગમભાવના આત્મની, અગમસુખાવહ સેવ.

જેની અગમદશા આ જગમાં સજ્જન જાણતારે;

પાવક જ્વાલા જેવી જેની પ્રેમપ્રભાય. અતિ૦ ॥૩॥

સાચી-મુખને નવ સંભારતા, દુઃખ પળ તેવી રીત;

સહજાનંદ સ્વભાવમાં, પૂરી જેની પ્રીત.

જેનો રાજ રંકપર સરખો ભાવ સુહાવતોરે,

વૃત્તિ એક અસ્ખંડિત જિનવરમાં દેખાય. અતિ૦ ॥૪॥

સાચી-અજ્ઞાની જાણે નહિં, ભેદુ જાણે ભેદ;

અસ્વેદદેશની વાતને, શું ? સમજેજ સસ્વેદ.

ગુરુવર સમદર્શી જગ સદા શીયલસંતોષનારે;

ઉત્તમ અનુભવ મહિમા વદતાં કેમ વદાય ? અતિ૦ ॥૫॥

સાચી-દેશવિદેશે નામના, જાણે સંતો સર્વ;

ગુણનિધિ દુર્ગુણ પરિહર્યા, મોહ નહિં નહિં ગર્વ.

વાસી આનન્દઘન યશ વિજયદેવના દેશનારે;

મહિમા ગુરુનો જાણી અજિતસૂરિ નિત્યગાય. અતિ૦ ॥૬॥

શ્રી ગુરુદેવને.

ગજલ સોહિની.

ઉદ્યાનમાં ગુલાબની, કોમલકલિકા જોઈ છે;
મૃદુ કુન્દ સૌમ્ય શિરીષને, મધુમાલિકા પળ જોઈ છે.

ઉદ્યાન૦ ॥૧॥

કોમલપણાની રસભરી, યૌવનદશા નિરખી અતિ;
પળ આપના ત્યાં હૃદયની, મૃદુભાવના દેખી નથી. ૩૦ ॥૨॥
જન પતિતપાવની બોલતા, તે જોઈ છે ભાગીરથી;
મોહનતણી યમુના તથા, અતિરમ્ય જોઈ સરસ્વતી. ૩૦ ॥૩॥
તાપી તથા આ નર્મદાને જોઈ છે સાવરમતી;

પળ આપના શુભભાવની, રસવાહિની દેખી નથી. ૩૦ ॥૪॥

ચલકાટ કરતી ચન્દ્રિકા, આકાશમાં દેખી ઘણી;
પ્રાતઃસમય પૂર્વા વિષે, કિરણાવલી દેખી ઘણી. ૩૦ ॥૫॥

વિદ્યુત્તણા ચમકારની, મ્હેં દેખી છે જ્યોતિ અતિ;
પળ આપના ત્યાં જ્ઞાનની, જ્યોત્સ્ના કદી દેખી નથી.

ઉદ્યાન૦ ॥૬॥

સિન્ધુતણીય અગાધતા, આકાશની ડંડાળતા;
હિમગિરિતણી ડંચાળતા, જલબિન્દુઓની પ્રમાણતા.

ઉદ્યાન૦ ॥૭॥

એ સર્વ મ્હેં દેશ્યાં છતાં, ગુરુ આપના સરસાં નથી;
 ચૈતન્યસમ જડવસ્તુમાં, પ્રૌઢત્વ મ્હેં દેશ્યાં નથી. ૩૦ ॥૮॥
 આકાશના તારાતણી, ગણના કદીક બની શકે;
 વર્ષાદિના જલવિન્દુની, ગણના કદાપિ થઈ શકે; ૩૦ ॥૯॥
 પળ ગુરુ તળા ગુણની કદી, ગણના સુણી દેશ્વી નથી;
 ગુરુદેવસમ મ્હેં દિવ્યતા, જન અન્યમાં દેશ્વી નથી. ૩૦ ॥૧૦॥
 સિંહે કરેલી ગર્જના, ગજયૂથને ભય આપતી;
 ને સૂર્યની ઝ્યોતિ તિમિરના, પુંજનેજ હઠાવતી. ૩૦ ॥૧૧॥
 એવી ગુરુની ગર્જનાઓ, પાપ તાપ પ્રજાલતી;
 ગુરુ ગર્જના સમ ગર્જના, બીજે મહદ્ દેશ્વી નથી. ૩૦ ॥૧૨॥

૨૯

કેવલ દૈવ ?

ગજલસોહિની.

મમ જન્મની ભૂમિ જૂદી, ને અન્ય પૃથ્વી આપની;
 મમ મધ્યતા ગુજરાતની, ઉત્તર હતી ગુરુ આપની. મમ ૦ ॥૧॥
 મમ જન્મની જાતિ જૂદી, વલી આપની જાતિ જૂદી;
 આચાર પળ જૂદા અને, વૃત્તિ હતી તેમજ જૂદી. મમ ૦ ॥૨॥
 ના જાણતો ગુરુ કોણ છો ? ના જાણતા હું કોણ છું;
 ત્યાં જાણ સર્વબની ગઈ, છો કોણ ગુરુ હું કોણ છું. મમ ૦ ॥૩॥

હું અન્ય પંથે પરવર્યોને, આપ પળ વીજે ગયા;
 પળ પૂર્વના પરિબલ વડે, સંબંધી થઈ મેળા થયા. મમ૦ ॥૪॥
 મ્હારી અને ગુરુ આપની, થઈ ભૂમિકામાં એકતા;
 મ્હારી અને ગુરુ આપની, થઈ જાતિમાંની એકતા. મમ૦ ॥૫॥
 ઉત્તર અને વઢી મધ્યની, આજે બની ગઈ એકતા;
 આચાર વૃત્તિ વિચારમાં, ગુરુ આજ થઈ ગઈ એકતા. મમ૦ ॥૬॥
 આ દૈવની કૃતિ એકતાની, ભિન્નતા કેમજ બને:
 અદ્વૈત-માંહિ એકતાની, દ્વૈતતા ક્યાંથી બને. મમ૦ ॥૭॥
 જે નગરમાં સૂતો હતો, ત્યાં મૃત્યુ ઘંટા ગાજતી;
 ઘનશ્યામ સૂના આશ્રમે, શય્યા અમે કીધી હતી. મમ૦ ॥૮॥
 ત્યાં એકદમ આવી તમે, આજ્ઞા સુખદ આપી દીધી;
 જાગ્રત મધુર આવી અને, નિદ્રા દુઃસ્વાવહ દૂર કોંધો. મમ૦ ॥૯॥
 મ્હારા સુના મંદિર વિષે, ભરપૂર વસ્તી આપની;
 મ્હારા મૃદુલ મંદિર વિષે, મૃદુભક્તિ શસ્તી આપની. મમ૦ ॥૧૦॥
 મ્હારા સુભગ આશ્રમ વિષે, શુભમૂર્તિ હસતી આપની;
 વિસરાય ના ને જાયના, રમતા હતી તે આપની. મમ૦ ॥૧૧॥
 આ દૈવકૃત સંયોગનો, ઉપયોગ પળ પૂરણ થયો;
 ઘનરાત્રિ આજ હઠાવી ભાસુર, ઉદય પળ પૂરણ થયો.
 મમ૦ ॥૧૨॥

આ અમરતાના યોગમાં, મરતા હવે દેસું નહિ;
 મરતા મરી અમરત્વમાં, ત્યાં અન્ય કંઈ પ્રીચ્છું નહિં. મમ૦ ॥ ૧૩ ॥
 જાતા નહિં જાતા નહિં; જાતાં છતાં જાશો નહિં;
 મૂરિ અજિતનો આશ્રમ તજી, બીજે સુશી થાશો નહિં.
 મમ૦ ॥ ૧૪ ॥

પદ.

તારું મનહું માયામાં મોહી રહુંરે,
 મર્યું અંતરમાં અતિ અભિમાન;
 એથી ईશ્વરને ત્હેં નવ ઓલસ્યારે. એ ટેક૦
 કદી પરનું મલું કરતો નથીરે,
 દેતો નથી ગરીબોને દાન; એથી૦ ॥ ૧ ॥
 જૂઠું વોલ્યામાં દિવસો જાયછેરે,
 ત્હારા પાપમાં બંધાણા છે પ્રાણ. એથી૦ ॥ ૨ ॥
 નથી દીનતા દયા ત્હારા દીલમાંરે,
 ધન હરવામાં ધર્યું સદા ધ્યાન. એથી૦ ॥ ૩ ॥
 પરનાર જનેતા સમી જાણી નહીરે,
 ગમ્યા ઘટમાં કપટ કંકાસ; એથી૦ ॥ ૪ ॥
 સંત સાધુને કદી નમતો નથીરે,
 સ્વલસ્વૂટલના સંગ ગમ્યા સ્વાસ; એથી૦ ॥ ૫ ॥

नने विचार विवेक घडी नव गम्योरे,

नथी प्रभुजीना नाम उपर प्यार; एथी० ॥ ६ ॥

संत साधुनी सेवना साधी नहीरे,

शेठ लोकोनो मोटो सरदार; एथी० ॥ ७ ॥

माटे समजीने सिद्धे पंथ चालजेरे,

प्रभु भजनमां थाजे हुंशोयार; एथी० ॥ ८ ॥

अजितसूरिना व्हालाने भज भावथीरे,

तहारा भवनो बेडो थाय पार. एथी० ॥ ९ ॥

३०

गुरुस्मरणाष्टकम्

वसन्ततिलका.

सच्चित्सुखास्पदमनन्यगुणानुहारी.

सौराष्ट्रराष्ट्रजनतापरिपुप्रहारी;

निर्दानमोह भवभीतिरथापहारी,

सूरीशबुद्धिजलधिः स्वर्गोत्सुकोहा ? ॥१॥

दीव्यात्मशक्तिमणिना हृदयावरुढं,

गाढान्धकारमखिलं भवता निरस्तम् ।

विज्ञानवास ? कुमताध्वनिवारकस्त्वं,

रिक्ता त्वयाद्य वसुधाऽधिविराजते नो ॥२॥

सर्वागमार्थविदस्वण्डितबोधगेहं,

विद्यापुरस्थजनमङ्गलहेतुराद्यः ।

अद्यामरेन्द्रपुरवासमनुप्रपन्नः,

शून्यं विभाति जगदिष्टगुरो ? समस्तम् ॥३॥

हे सूरिपुङ्गव ? विभो जनसंशयानां,

छेत्ताऽधुना न सुलभः समतानिधानः ।

कं ज्ञानिनं समधिगम्य मनोभिलाषां,—

पूर्णीकरिष्यति वचःसुधया जनोऽयम् ॥४॥

विद्यावतां व्रतजुषां स्पृहणीयशीलः,

शीलाङ्गभारवहनेऽतिधुरन्धरश्रीः

अध्यात्ममण्डलविभावक आत्मनिष्ठः,

सूरीश बुद्धिजलधिः स्वदशां प्रयातः ॥५॥

आनन्दमूर्तिरखिलागमसारवेदी,

विज्ञातदर्शनमतोमतभेदभिन्नः ।

संप्राप्तपण्डितपदः कविराजराजः,

सूरीशबुद्धिजलधिः स्वगतिं प्रपन्नः ॥६॥

श्रीविरशासनमिदं रुचिरं विभाति,

यद्वाग्विलासविभवेन सुविस्तृतेन ; ।

यत्पादपङ्कजरतिः शुभदा नराणां,

सूरीश बुद्धिजलधिः स्वगतिं प्रयातः ॥७॥

हे सद्गुरो ! मतिसुधारक ? तावकीनं,

पादारविन्दमतुलं सततं स्मरामि ।

नान्यन्मदीयशरणं कलयामि सूरै ?

संसारतारक ! विभो ? भवपारगाभिन् ॥८॥

सूरीश्वरेण सुधियाऽजितसागरेण,
संगीतमेतदनपायसुखप्रदायि ।

गुर्वष्टकं गुरुमुणानुविधानदक्षं,
स्मर्तुः सदा सुखकरं कलिकालमध्ये ॥९॥

३?

श्रीमद् योगनिष्ठ सद्गुरुश्रीबुद्धिसागर-

सूरीश्वर-विरहाष्टकम्

शार्दूलविक्रीडितम् ॥

श्रीमान् धर्मधुरन्धरः सुखमयः शङ्कातमस्तारकः,
कर्मारिक्रमभेदकः क्षितितले सद्बोधबीजाकरः ।

स्याद्वादामृतसिन्धुशीतकिरणश्रारित्रचूडामणिः,
श्रीमद्बुद्धिपयोधिसूरिसत्रिता कास्तंगतः संमतः ॥१॥

वक्ता वादिगणेषु वादविरतः सत्याश्रितान्तःक्रियो-
वैराग्यैकरसाद्र्मानसवरः सर्वार्थसिद्धिप्रदः ।

सर्वापत्तिनिवारको मुनिवरः संप्रार्थितः सर्वदः,
श्रीमान् बुद्धिपयोधिसूरिसत्रिता कास्तंगतः संमतः ॥२॥

अध्यात्मैकविदां सदव विदितः सद्ब्रह्मानमेरुश्रितो-

भक्तानामभयङ्करः शिवकरः सर्वापदां वारकः ।
 नानादर्शनदीक्षितः क्षितिभुजां मौलीकृतोऽकामतः,
 श्रीमान् बुद्धिप्रयोधिसूरिसविता कास्तंगतः संमतः ॥३॥
 दुर्दैवस्य विलास एष निखिलः प्रोज्जृम्भितो भूतले,
 मन्ये सद्गुरुपुङ्गवस्य विरहः स्यादन्यथा मे कुतः ।
 योगानन्दविलासलासितमनाः सिद्धिश्रिया सेवितः;
 श्रीमान् बुद्धिप्रयोधिसूरिसविता कास्तंगतः संयतः ॥४॥
 यस्यानन्तमुणानुवादकरणे नो शक्तिमान् वाक्पति-
 र्यद्गाम्भीर्यमगाधमुन्नतधियां नैव स्फुरेन्मानसे, ।
 तत्त्वार्थप्रतिबोधभासुरगिरां यः संशयोच्छेदकः,
 श्रीमान् बुद्धिप्रयोधिसूरिसविता सोऽस्तंगतः संयतः ॥५॥
 श्रीमद्भारतभूमिभूषणमलं मोहान्वकारापहः
 श्रीमद्गौतमसम्पदां कुलगृहं हन्ताऽऽपदां लौकिकीम् ।
 श्रीयोगीन्द्र इलाधिराजमहितः, शिष्टक्रियाकर्मठः,
 श्रीमान् बुद्धिप्रयोधिसूरिसविता काऽस्तंगतः संयतः ॥६॥
 ग्रन्थान् यःकृतवान् शतं सुललितानष्टोत्तरं भासुरान्,
 तत्त्वार्थप्रचुरांश्चराचरहिते नित्योद्यमी संयमी ।
 सोऽबं भास्वरकान्तिमान् प्रकटयन्निर्दृष्टिमार्गक्रमं,
 श्रीमान् बुद्धिप्रयोधिसूरिसविता काऽस्तंगतः संयतः ॥७॥
 लोकानामुपकारकारकगुरो ? सर्वत्र कीर्तिस्तव,
 त्रैलोक्यां विलसत्खण्डितगुणा संदर्शनं दीयताम् ।

निर्मूल्यात्मसमाधिना रिपुमणं स्वानन्दसौधस्थितः,
 श्रीमान् बुद्धिपयोधिसूरिसविता काऽस्तंगतः संयतः॥८॥
 शुद्धानन्दविधायकं भवभयक्षोभान्तकं पावनं,
 मूरीशजितसागरेण विहितं गुर्वष्टकं शोभनम् ।
 ये शृण्वन्ति हृदि स्मरन्ति मनुजा नित्यं पवित्रात्मना,
 तेषां सन्निधितामयन्ति विविधाः संपत्तयः शोभनाः ॥९॥

३२

गुरुगुणगीतम्

कन्वाली.

महानन्दं निरानन्दं, निराकारं निराबाधम् ।
 सुखाकारं चिदानन्दं, पदं शुद्धं सदाभीष्टम् ।
 क्रियाकाण्डं समभ्यस्तं, तपस्तप्तं त्रिधा गुप्तम् ।
 नरामरनाबसंशुक्तं, पदं मनसाऽपि नो क्लृप्तम् !
 प्रभो ! बुद्धिसुधासिन्धो ? स्मरामि त्वत्पदाम्भोजम् ॥१॥
 भजनमैकान्तिकं कान्तं, निरारम्भं जनानन्दम् ।
 विशालं लालितं तावत्-कृपासागर ? मुनीशेन ।
 सदा सूरिन्द्रगुणनिष्ठ ? महायोमीन्द्रपदधारिन् ? प्रभो ॥२॥

कुबोधारे ? विमोहारे ? भवभ्रान्तिक्रमच्छिन्न ?
 रचिततत्त्वाकरग्रन्थ ? समागमसारनिर्मन्थ ?
 परापरभेदतात्याग्नि ? निरंजन देवताराग्नि ? प्रभो ॥३॥
 क्षमाधारिन् ? गुणाचारिन् ? प्रतापिन् ? बालब्रह्मचारिन् ?
 महायोगिन् ? पराभासिन् ? सुभाषितसाररसधारिन् ?
 धराधीशप्रजापक्षिन् ? विपक्षारिक्षयाकारिन् ? प्रभो ॥४॥
 मणीमोति लल्लुवाडो, सुरागी वीरचन्द्रश्च;
 गुणानन्दे रता मोहन-जिवनमुख्या महाभक्ताः ।
 कृतार्थं मन्वते जन्म, स्वकीयं सर्वदाभक्त्या ? प्रभो ॥५॥
 जगज्जीवास्त्वनेकेऽपि, भवद्व्याणीसुधासिक्ताः,
 भवाप्रप्तिं क्षणात्तीर्त्वा, महानन्दालये रक्ताः;
 कृताः केऽपि त्वया मुक्ता-महामारीभयाद्भक्ताः. प्रभो ॥६॥
 मधुपूर्यो जिनाधीश-महासौधान्तिके रम्यम् ; ।
 सुघण्टाकर्णवीरस्य, निकामं मन्दिरं शुभ्रम् ; ।
 विभान्ति प्रेमसंबद्धाः, स्वपरपक्षाश्रिता लोकाः प्रभो ॥ ७ ॥
 कियन्तो देशवासिनः, समासाद्य प्रकटबोधम्,
 भवच्चरणाम्बुजासन्नाः, महासंसारपारीणाः ।
 विभान्ति प्रेमसंबद्धाः स्वपरपक्षाश्रिता लोकाः ? प्रभो ॥ ८ ॥
 जननमरणापहो लोके, त्वदन्यो दृश्यते नैव;
 इदानीं कं गमिष्यामि ? शरण्यं तत्त्वजिज्ञासु-
 र्मुनीनां मण्डलं शून्यं, विभाति त्वद्विभाहीनम् ? प्रभो ॥ ९ ॥

सुधासारां भवद्वानीं, कृष्णगीतामयीं धीत्वा;
 असकृच्छर्मणोऽऽगारं, प्रयाताः संसृतेः पारम् ।
 विशुद्धं चित्रचारित्रं, त्वदीयं सिद्धसुखमित्रम् ।
 अजितमूरिकृतं स्तोत्रं सदा बुद्धिप्रदं भवतु. ॥ प्रभो ? १० ॥

३३

गुरुविरहाष्टकम्

ललित छन्द.

भवभयात्तिहं ते पदाम्बुजं, भुवि सुदुर्लभं मूरिपुङ्गव ! ।
 गुरुकृपानिधे ! बुद्धिवारिधे ! वितर दर्शनं कामदं वरम् ॥१॥
 स्मरणमुत्कटं ते मुनीश्वर ! मोक्षशर्मदं भक्तवल्लभ !
 वरद ! विश्वतस्तारकोत्तम ! वितर दर्शनं कामदं वरम् ॥२॥
 कलमलापहं भद्रकीर्त्तनं, तव विभो ! क्षितौ क्षीणकर्मणः
 श्रुतमहोदधे स्तच्च वेदक ! वितर दर्शनं बुद्धि वारिधे ? ॥३॥
 तव विभुतयः सर्वतः स्थिता—मतिमतां मनःसङ्गानि प्रभो ?
 कलयितुं न कोऽप्यरित ताःक्ष्मो,—वितर दर्शनं बुद्धिवारिधे? ॥४॥
 तव समाधिना नाथ ! केवलं, शयनमङ्गिनो दुर्भगाःस्खलुः
 विधिवशादिदं जातमक्षयं, वितर दर्शनं बुद्धिवारिधे ! ॥५॥

विशदभूतिमाल्लौकिको गणो, तवगुरो ? वचःसंपदा सदा;
तदपि त्वक् दर्शनं वरं, नहि जनः प्रभो ? विस्मरत्यहो ? ॥६॥

मधुमतीजनक्षेमदायक ? विविधतत्त्वतो मीतगायक ? ।

विगल्बमन्धुना संघपालक ? वरगुरो ? शुभं दर्शनं तव ? ॥७॥

भवति शोभनस्त्वद्रतोजनो—निखिल सिद्धिमान् दुर्मतास्तथा ?

परमभावतः प्रेमभाजन ? वितर दर्शनं बुद्धिवारिधे ? ॥८॥

भवारण्ये भ्रान्ता—जननमरणव्रातविधुराः,

अनेके संयाता,—ध्रुवषदमखण्डात्मविभवाः ।

अथ ते सद्भावः समजनि महामोदजनक—

इदानीं स्वर्यातः किमु गुरुवर ? क्षेमसदन ? ॥९॥

अजितसागरः सूरिरष्टकं, गुरुगुणप्रियः पावनं वरम् ।

श्रुतिपथं जना ये प्रकुर्वते, विहितवानलं ते शुभान्विताः ॥१०॥

श्रीसद्गुरुस्मरणम्.

स्रग्धरावृत्तम्—

श्रीमन्तं ज्ञानवन्तं विशदमतिमतां संमतं चारुमूर्च्छिं,

सौभाग्यैकप्रधानं प्रवरसुखपदं सर्वशास्त्रप्रवीणम् ।

शुद्धानन्दप्रकाशं विबुधजनवरं कर्मभूमीरवनित्रं,

बुद्ध्यब्धि सूरिवर्यं स्मरत भविजनाः ? सद्गुरुं दिव्यरूपम् ॥१॥

अव्यक्तार्थप्रबोधं विमथितमदनं धर्मतत्त्वप्रदानं,
 विन्नारण्याम्बुधारां समधिगतसुखं साधितार्थप्रमाणम् ।
 सच्चित्तानन्दगेहं जननमृतिहरं मृत्युपारं प्रयातं,
 बुद्ध्यब्धिं सूरिवर्यं स्मरत भविजनाः! सद्गुरुं दिव्यरूपम्॥२॥

रे रे ! भव्यात्मलोकाः ? श्रयत पदयुगं यस्य सिद्धान्तभाजः।
 मोक्षस्वर्गार्थिदायं विविधसुखमयं सर्वसंपत्तिराजः ।
 छिन्नाऽनर्थप्रतानं कविकुलतिलकं भूरिलोकप्रगीतं,
 बुद्ध्यब्धिं सूरिवर्यं स्मरत भविजनाः? सद्गुरुं दीव्यरूपम्॥३॥

श्रीमद्विद्यापुरस्था नरयुवतिगणाः कीर्त्तिपीयूषसारं,
 पीत्वा पीत्वा निकामं सुखरतिमगमन् दिक्षु लोकाश्च यस्य;
 लोकालोकप्रभावं सदतुलविभवं सिद्धिशर्मैकधाम,
 बुद्ध्यब्धिं सूरिवर्यं स्मरत भविजनाः? सद्गुरुं दीव्यरूपम्॥४॥

गीता गीतार्थयुक्ता श्रितनिगमनया येन सा कृष्णगीता,
 विद्वद्ध्यैण सारा विलसति वसुधामण्डले मोदमाला ।
 योगाङ्गज्ञानवित्ता सुरचितघटना भिन्नकर्मप्रभावा,
 बुद्ध्यब्धिं सूरिवर्यं स्मरत भविजनाः? सद्गुरुं दीव्यरूपम्॥५॥

दर्शं दर्शं प्रभावं भवदभयहरं यस्य सूरेश्वरस्य,
 श्रावं श्रावं यदीयां भजनविरचनां निर्ममत्वार्थबोधम् ।
 स्मारं स्मारं च शैलीं गुणगणविदितां तुष्टिमन्तः समस्ता,—
 बुद्ध्यब्धिं सूरिवर्यं स्मरत भविजनाः? सद्गुरुं दीव्यरूपम्॥६॥

सारं सारस्वतं यो मनसि कलितवानक्षतं शुद्धबुद्ध्या,
 न्यायं नव्याऽनवीनस्मृतिविषयम् (लं) रं चक्रिवानेकभावः ।
 वेदान्तं वेदसारं भजनपदतया व्यावृणोदक्षतार्थं.

बुद्धयब्धिं सूरीवर्यं स्मरत भविजनः? सद्गुरुं दीव्यरूपम्॥७॥

भूतानां भूरिभाग्याद् गुरुगुणनिलयं यं धरन्ती धरित्री,
 रत्नाढ्या कीर्तितेयं जनहृदयहरं कल्पवल्लीप्रभावम् ।
 दैवं सर्गं प्रपन्नस्तदखिलजनताऽभाग्यमेवाधुनाऽसौ.

बुद्धयब्धिं सूरीवर्यं स्मरत भविजनाः? सद्गुरुं दीव्यरूपम्॥८॥

मूरीशेनाजितेन प्रविहितमनघं स्तोत्रमेतद्गुरुणां,
 श्रीशान्तिक्षेमसौधं जननमरणहं दुःखदारिद्र्यहारि ।
 श्रुत्वा ये धारयन्ते निजहृदि विशदान् सर्वशमकमूलान्,
 तेषां सर्वात्मसिद्धिर्भजति शुभगुणान् पार्श्वभावं स्वभावात्॥९॥

३५

गुरुगुणाष्टकम्.

आत्मध्यानपरायणं निजगुणान्संशोधयन्तं सदा,
 ज्ञानानन्दमहालयं श्रितजनक्षेमङ्करं शङ्करम् ।
 हेयाऽहेयविवेकरत्नजलधिं सत्यव्रतक्षेत्रकं,
 मूरिश्रीवृत्तबुद्धिसागरमुनिं बन्दे सदा योगिनम् ॥१॥

विद्यारत्नमहोदधिं मुनिवरं निर्मानमोहकमं,
 योगक्षेमसमानतां विदधतं स्वच्छक्रिये मानसे ।
 जिज्ञासुश्रमशोषिणं नयवचःपीयूषसंसेचनात्,
 मूरिश्रीवृतबुद्धिसागरमुनिं वन्दे सदा योगिनम् ॥२॥

सच्छ्रद्धावनवीथिकावनधरं सौभाग्यसारप्रदं,
 हिंसाऽरण्यहुताशनं कलिमलप्रध्वंसगङ्गाजलम् ।
 उच्छिन्नान्तरवैरिवार मनघं दीव्यप्रभाभासुरं,
 मूरिश्रीवृतबुद्धिसागरमुनिं वन्दे सदा योगिनम् ॥३॥

निर्मातारमनेकशासनविधिं वक्तारमन्यप्रियं,
 दातारं सुखसंपदां प्रतिदिनं हर्तारमक्षेपताम् ।
 त्रातारं विषमस्थितिप्रतिहतान् जेतारमक्षत्रजं,
 मूरिश्रीवृतबुद्धिसागरमुनिं वन्दे सदा योगिनम् ॥४॥

मान्यानामपि माननीयममलं तेजस्विभिः सेवितं,
 भुव्धानामपि चेतसि प्रकटयन्तं सत्यबोधं सदा ।
 विज्ञानैकसुधाकरेण मनुजान्सन्तोषयन्तं भुवि,
 मूरिश्रीवृतबुद्धिसागरमुनिं वन्दे सदा योगिनम् ॥५॥

यत्पादाम्बुजदर्शनेन विपदो, नश्यन्ति भव्यात्मनां,
 सम्पत्तिश्च समुन्नतिं कलयति क्षेमाङ्कुराम्बुप्रदा ।
 कीर्तिर्दिक्षु दशस्वपि प्रतिदिनं व्याप्नोत्यकालोद्गमाः,
 मूरिश्रीवृतबुद्धिसागरमुनिं वन्दे सदा योगिनम् ॥६॥

यन्मूर्तिर्हृदि भाविता जनयते माङ्गल्यमालां शुभा,
 दुर्वारोऽरिगणः प्रशाम्यति महासंसारदुःखप्रदः
 निर्वाणं निजभावतोऽपि विधिना सान्निध्य मापद्यते,
 मूरिश्रीवृत्तबुद्धिसागर मुनिं वन्दे सदा योगिनम् ॥७॥
 सद्बचनामृतसेवधिं निरवधिं मोदं सदा बिभ्रतं,
 कैवल्यं कलयन्तमात्ममुखदं तत्त्वाऽवधानेन वै ।
 दीनानुद्धारयन्तमत्र पतितान्संसारगते क्षणाद्
 बुद्धिक्षीरनिधिं स्मरामि सततं मूरीश्वरं योगिनम् ॥८॥
 सर्वापत्तिपयोधर प्रतिहर्ता वातप्रकाण्डं महद्,
 दुष्कर्मारिसमूहमर्दनविभु क्षेमङ्करं सर्वदा ।
 सद्गुर्वष्टकमेतदिष्टसदनं संपद्यतां सर्वदं,
 मूरीशाजितसागरेण विहितं त्रैलोक्यसंत्रायकम् ॥९॥

३६

सद्गुरुस्मरणाष्टकम्

सगंधरावृत्तम्—

सद्भावेनोपपन्नं क्रमगुणनिधितां भावयन्तं समानां,
 लोकेषु ख्यापयन्तं धृतिशमनिवहं चेतसा चिन्तयन्तम् ।

संसारोद्विग्नभावं कलिमलजडतां हापयन्तं स्वबुद्ध्या,
लोकानानन्दयन्तं प्रकृतिवशगतान् बुद्धिवाद्धिं नमामि ॥१॥

ध्यानारूढं सुनासं दृढतरविहितानन्यपद्मासनस्थं,
विज्ञानज्ञानसङ्घोदकनिधिमतुलं छिन्नभवारिपाशम् ।
कारुण्याक्रान्तमूर्त्तिं जनचयहृदयाभीष्टतत्त्वामरद्वं,
योगीन्द्रं बुद्धिवाद्धिं भजतु जनगणः सूरिसाम्राज्यभाजम् ॥१॥

भोगाभोगोपकृत्यं शिवसुखहतकं सर्वदा वर्जयन्तं,
शास्तारं वर्ष्मसंस्थेन्द्रियतुरगगणं योगलब्ध्या सहेलम् ।
कामारिं कामजन्यां विविधमदकरीं भावनां चोच्यजन्तं,
योगीन्द्रं बुद्धिवाद्धिं भजतु जनगणः सूरिसाम्राज्यभाजम् ॥२॥

वाराणस्यां वसन्तं विबुधजनगणं लब्धविद्याप्रसादं,
सन्तोषं प्रापयन्तं निरवधिममलज्ञानचन्द्रोषलेन ।
तं सर्वैः सर्ववृत्त्या सकलकलगुणप्राप्तये सेक्नीयं;
योगीन्द्रं बुद्धिवाद्धिं भजतु जनगणः सूरिसाम्राज्यभाजम् ॥३॥

नित्यानन्दप्रकाशं प्रमथितमदनं गीतनीतिप्रभाव-
मज्ञानध्वान्तराशिं निजमतिरविणा नाशयन्तं जनानाम् ।
ध्वानाध्वानं विशालं विदधतमनघं भरिभाग्योपसेव्यं,
योगीन्द्रं बुद्धिवाद्धिं भजतु जनगणः सूरिसाम्राज्यभाजम् ॥४॥

प्राणायामप्रवीणं प्रकटितविभवं सिद्धिसौधाधिरूढं,
योगाङ्गज्ञानवित्तं प्रविदितसकलप्रत्नतत्त्वागमार्थम् ।

सर्वानर्थप्रभेदं शरणमुपगतानुद्धरन्तं समस्तान् ,
योगीन्द्रं बुद्धिवाद्धिं भजतु भविगणः मूरिसाम्राज्यभाजम्॥६॥

विख्यातं दिक्षु सर्वास्वपि निजगुणतः शुद्धवृत्तिस्वभावं,
सद्धर्मणोपपन्नं सुघटितसुकृतं सर्वतन्त्रस्वतन्त्रम् ।
शुद्धप्रेम्णो निशान्तं प्रशमित कलहं क्रूरकर्मन्तिकारं,
योगीन्द्रं बुद्धिवाद्धिं भजतु भुविजनः मूरिसाम्राज्यभाजम्॥७॥

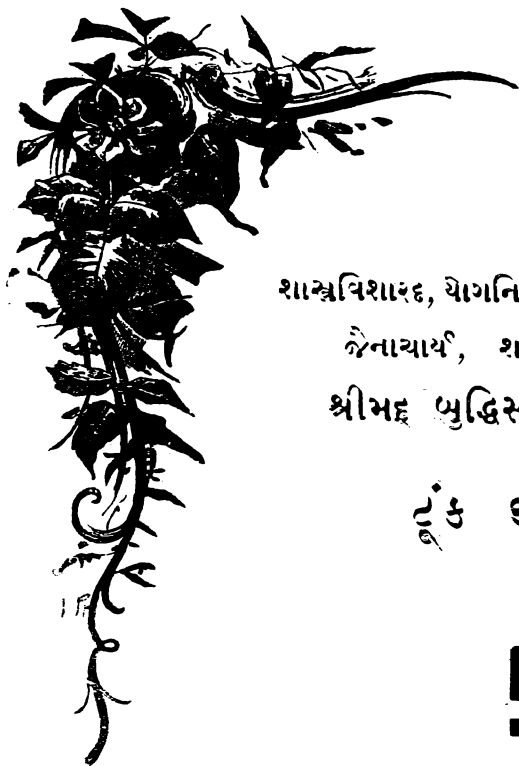
दुर्बोधानीहतत्त्वान्यतिसुणमतया व्यावृणोद्यः सुरवाथ,
दुर्बोधान्धान्मनुष्यान्विकसितनयनान्व्यातनोत्स्वीयशक्त्या ।
दुर्वादस्थान्समस्तानकुरुत सततं सत्यमार्गाधिरूढान् ,
योगीन्द्रं बुद्धिवाद्धिं भजतु भुविजनः मूरिसाम्राज्यभाजम्॥८॥

अजितसागरमूरिविनिर्मितं, स्वगुरुभक्तिरसेन शुभां गतिम् ।
कुमतिभूरुहकुञ्जरमष्टकं, श्रुतिपथं कुरुते स तु वीक्षते ॥९॥

मुद्रकः चीमनलाल ईश्वरलाल महेता
मुद्रणस्थानः वसंत मुद्रणालय
धाकांटारोड, सीविलहॉस्पिटल सामे,
अमदाबाद

શાસ્ત્રવિશારદ, યોગનિષ્ઠ, અધ્યાત્મ-મસ્ત કેવિરત્ન,
જૈનાચાર્ય, શતાધિક અંથરચચિતા.
શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી મહારાજની

દ્વંક જીવનરેખા

૨૧ મી જયંતિ પ્રસંગે

૨૦૦૨ જેઠ વદી ૩ સોમ, તા ૧૭-૬-૪૬

સ્થળ : ગોડીજી જૈન ઉપાશ્રય મુંબઈ

— પાદરાકર

શાસ્ત્રવિશારદ, યોગનિષ્ઠ, અધ્યાત્મ-મસ્ત કવિ, નામોશીસ્ય

શતાધિક ગ્રંથ રચયિતા

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરની નામ.....

❖ ટૂંક જીવનરેખા ❖

મહાશુજસતના વડોદરા રાજ્ય શાખિત, વિજાપુરમાં કણ્ણી પટેલ શિવદાસને આંગણે વિ. સં. ૧૯૩૦ના મહા વદિ ચૌદશ, શિવરાત્રીના રોજ શુભ સ્વપ્નસૂચિત એક ભાગ્યશાળી બાળકનો જન્મ થયો. તેમની માતાનું નામ અંબા હતું. લાઘવો, બહેનો હતાં. તેમનું નામ બહેચર પાડવામાં આવ્યું. અસંસ્કારી કૃષિકારનો બાળક ત્યાંની ગામઠી શાળામાં ગામની ભાગોળે વિશાળ વડલા હેઠળ લાકડાની પાટી અને વતરડાંની કલમથી ધૂળ વડે એકડો લખતો લખતો આગળ ઉપર મહાન બને છે. ઉંમરલાયક થતાં માતાપિતાના પરણાવવાના કોડ અધૂરા મૂકી ત્યાગના મનોરથ સેવે છે, માળાપના વાતસલ્ય-ઉપકારો સ્મરી તેમના જીવતાં ત્યાગી ન થવા નિશ્ચય કરે છે, અને વિદ્યાર્થી મટી શિક્ષક-વિશ્વાટવીનો વિદ્યાર્થી બની નીકળી પડે છે, આજીવન બ્રહ્મચર્ય ધારણ કરે છે, અને ત્યાગ, વિરાગ, સંયમ, અલખના અહાલેક દ્વારા દેવી શુર્જરીને અર્પાઈ, તેની શહીદી મંજૂર કરે છે.

દૈવયોગે મહાન સદ્ગુરુ શ્રી રવિસાગરના દર્શને આંતર-ચક્ષુ ખુલે છે, અને ત્યાગી થવાની ભાવના દૃઢતર થાય છે. ખૂબ ખંતથી અભ્યાસ કરે છે. નવું નવું જોવા, જાણવા, શીખવામાં ડૂબી જાય છે. ૧૯૫૭ માં માતાપિતા સ્વર્ગપંથે સંચરે છે, અને

સદ્ગુરુચરણે પહોંચી જઈ ગુરૂમંત્ર (દીક્ષા) આપવા વિનવે છે. તેમના ત્યાગ, વિરાગ, અને હૃદયની વિશાળતાની ખુશખોશો ખેંચાએલો પાલણપુરીય સમસ્ત સંઘ લબ્ય આડંબરથી તેમને સં. ૧૯૫૭ માગશર શુદ્ધિ ૬ ના રોજ શ્રી રવિસાગરના પદ્મ-શિષ્ય શ્રી સુખસાગરજીના હસ્તે દીક્ષિત બનાવે છે, અને પછી તો આ આત્મકલ્યાણનો મસ્ત સાધક વિશ્વના ખુદ્દા વિશાળ ચોકમાં, વિશ્વને આત્મકલ્યાણ, અધ્યાત્મ, યોગ, સ્વદેશ, સમાજ અને સ્વધર્મોન્નતિના કલ્યાણતર માર્ગના પયગામ આપતો ફરે છે.

ગુર્જરગિરાને અન્ય સમોવડી ભાષાએથી ઉન્નતશિરા કરવાના કોઈ સેવતા શ્રીમદ્ કલમ વાણી અને જીવનના પુષ્પચંદન સહિત દેવી ગુર્જરીને અર્પાઈ જાય છે. સર્વ સંપ્રદાયો, વિદ્વાનો અને તત્ત્વચિંતકોને સ્વજ્ઞાનાનુભવથી મુગ્ધ કરે છે.

સં. ૧૯૬૯ માં તેમના ગુરૂદેવ સ્વર્ગગમન કરતાં ગચ્છાધિપતિ થવું પડે છે, અને આખા સંઘાડા (સંઘાટક-પોતાના શિષ્ય અને ભક્ત પરિવાર) ના રક્ષણવિકાસની જવાબદારી તેમને માથે પડે છે, છતાં આ વીર યોગી, બધાની અસલિયાત સમજી સ્વક્રમ જૂગ ચીવટાઈથી અદા કરે છે. પછી તો તેમના અગાધ જ્ઞાનથી મુગ્ધ બનીને શ્રી પેથાપુરનો જૈન સંઘ તેમને સં. ૧૯૭૦ માં આચાર્યપદ સ્નાંતર સમર્પે છે, અને તેમના કાવ્ય, ન્યાય, તર્ક, વ્યાકરણ, અષ્ટાંગયોગ, અને અધ્યાત્મવાદની ખુશખોશો, તેમના ગહન ગ્રંથો દ્વારા કાશી, બનારસ સુધી પહોંચે છે, અને વિદ્વતા-જ્ઞાનના રસિયા કાશીના મહામહોપાધ્યાયો અને પંડિતો તેમને શાસ્ત્રવિશારદના મહાન બીરૂદ (પદવી) થી સન્માને છે. ધીમે ધીમે જૈનો ઉપરાંત હજારો મુસ્લીમો, આંત્યજો, મીરો, પારસીઓ, બ્રાહ્મણો, પાટીદારો, ઠાકરડા, ભીલ, કોળી, તેમના અનન્ય ભક્ત બની રહેવામાં જીવન સાર્થક સમજે છે.

પછી તો શ્રીમદ્ પોતાના જ્ઞાનની પરખ કોઈ સંપ્રદાય પૂરતી અનામત ન રાખતાં વિશ્વ સમસ્તનાં પ્રાણી માત્ર માટે ખુલ્લી મૂકે છે અને પોતે સર્વનાં, વિશ્વનાં જની વિશ્વને પોતાનું જનાવે છે.

તેમનાં ‘સર્વદર્શનમતસહિષ્ણુતા,’ ગહન ગ્રંથાલેખન, વિદ્વત્તાપૂર્ણ વ્યાખ્યાનોના પરિમલ ઠેઠ વિદ્વદ્શ્રેષ્ઠ ગુજરાતેશ્વર શ્રીમંત સયાજીરાવ ગાયકવાડને મુગ્ધ કરે છે અને તેઓ શ્રીમદને પોતાના મોટા અમલદારોને મોકલી પોતાની પાસે વ્યાખ્યાન આપવા આવવા બહુ માનપૂર્વક આમંત્રે છે, અને લક્ષ્મીવિલાસ રાજમહાલયમાં એક ઉંચી પાટ પર તેમને વંદન સહિત પધરાવી પોતે વિનયપૂર્વક અનેક દરબારીઓ, વિદ્વાનો, શાસ્ત્રીઓ, અને રાજ્યકુટુંબની હાજરીમાં તેમનું ‘આત્મોન્નતિ’ એ વિષય પર કલાકો સુધી વ્યાખ્યાન સાંભળે છે, અને મહારાજા હર્ષાન્વિત જની બોલી ઉઠે છે કે, “આહા ! જો આવા થોડા વધુ સંતો ભારતમાં હોય તો દેશોદ્ધાર થણે નજીક આવે.” અને બીજીવાર બોલાવી તેમને સાંભળે છે, અને તેમને ખાતરી થાય છે કે, છેલ્લાં હજાર વર્ષમાં ગુજરાતે પ્રગટાવેલાં નરરત્નોમાં તેમનું સ્થાન શ્રેષ્ઠ છે.

વિશ્વગંધુત્વજગદ્યાણી ભાવનાભર્યા, ગુજરાતી-સ્વદેશના લાડીલા, શુદ્ધ ખાદીધારી, વિરલ વિચારક, સાચા મુધારક, શ્રીમદ્ પગપાળા, પોતાનો આત્મસંદેશ આપવા ગુજરાત, મારવાડ, મેવાડ, સૌરાષ્ટ્ર, દક્ષિણ, વગેરે પ્રદેશમાં ઘૂમી વળે છે. અનેક વિદ્વાનો, રાજવીઓ, ઠાકોરો, યુરોપિયનો, ક્રિશ્ચિયનો, સમાજસ્ટો, થીઓ-સોફીસ્ટો, ધર્માચાર્યો, પંડિતો, મુમુક્ષુઓ, અને દરિદ્રનારાયણોના હૃદયદારે પહોંચી તેમને પાત્રાનુસાર આત્મજ્ઞાનરસામૃત પાય છે; અન્નજની ધૂન મચાવે છે; મહાત્મા ગાંધીજી સાથે સ્વદેશોન્નતિની

ગૂઢ વિચારણા ચલાવે છે; લાલા લજ્જપતરાય, પંડિત માલવિયા, જેવાઓ સાથે દેશ અને ધર્મોન્નતિની વિચારણાઓ કરે છે; રાવળહાદુર રણછોડલાઈ ઉદયરામ, શ્રી કેશવ હર્ષદ ધ્રુવ, કવિ સમ્રાટ ન્હાનાલાલ વગેરે જેવા સમર્થ સાહિત્યાચાર્યો સાથે ગુર્જરગિરાના ઉત્કર્ષના ઉપાયો ચર્ચે છે; જૈનાચાર્યો, જૈન સાધુઓ અને જૈન નરનારીઓને શ્રી મહાવીરનો સંદેશો સમજાવે છે; અને પોતે સર્વથી અલિપ્ત બની નિજનંદ મસ્તીમાં વધુને વધુ ડૂબતા જાય છે

સાંપ્રદાયિક લેદહાવની વજ્રદિવાલો તોડી સૌ સંપ્રદાયોના પ્રાણુસમા આચાર્યો ને લક્તો સાથે, પ્રભુ અને આત્માના અલખ-ગાનની ધૂન મચાવે છે; શીઘ્ર કવિત્વશક્તિ, ઉચ્ચ તત્ત્વચિંતન, સુકુમાર કલ્પનાશક્તિ અને ન્યાયતર્કયુક્ત શાસ્ત્રપારંગામીપણાથી વિદ્વાનોને ચકિત કરે છે; રાત્રિદિવસ શંકાસમાધાન અને સ્વાનુ-ભવજ્ઞાનામૃતની પરખે પોતાની તૃષ્ણા છીપાવવા જીવનમાર્ગના હજારો રસપિપાસુઓ તૃષ્ણાતુર બની આવે છે અને પોતાની તૃષ્ણા છીપાવે છે.

આજીવન પગપાળા પર્યટન, ચાર્તુમાસમાં એકજ સ્થળે સ્થિરતા, અપરિશ્રદ્ધી (કોઈ આપે તેજ વસ્તુ વાપરનાર)-સાધુ-આચાર અને પોતાના શિષ્યપરિવારના સંરક્ષક અને ત્યાગી. અવસ્થાના માત્ર ચોવીસ વરસના જ કાલાવધિમાં ખારસો, હજાર, પાંચસો પૃષ્ઠના ‘હેમી’ સમૃદ્ધિના યોગ, અધ્યાત્મ, ઉપનિષદ, વૈરાગ્ય, ઇતિહાસ, તત્ત્વજ્ઞાન, સ્વદેશ, સદ્બોધ, કુદરત વગેરે નાના મોટા શતાધિક ગ્રંથો લખી નાખે છે, લજ્જનોના લંડાર ખુદ્દા મૂકી દે છે અને કાળોના કેકારવથી ગુર્જરોદ્ધાન ગજવી મૂકે છે. હજારો લક્તજિજ્ઞાસુઓ તેમની આસપાસ હંમેશાં સ્થળે સ્થળેથી આકર્ષાઈ આવી જ્ઞાનામૃતપિપાસાથી તેમના મુખચંદ્રના ચાતક બની રહે છે. અંત્યજોના મહારાજ, મુરિલમોના ઓલિયા, હિંદુ-

ઓના સંત, જૈનોના ગુરૂ, ખાલકોના બાપજી, અને શિષ્યોના તારક, ઉદ્ધારક થઈ પડે છે સર્વ દર્શનના વિદ્વાનો, રાયરંક, તેમના સહવાસના અભિલાષી બને છે. જાહેર વ્યાખ્યાનોથી જનતાને નવચેતનવંત બનાવે છે. વિમલ છતાં વિદ્યુત શક્તિભરી તેમની જીવંતી વાણીનો અજબ પ્રવહ એકસમયાવરેદે હજારોની શંકા સમાવે છે. નદી કિનારા, કોતર, ગિરિગુફા અને ભોંયરાઓમાં અલખની મસ્ત ધૂનમાં અષ્ટાંગયોગઆત્મપ્રભુથી એકતા સાધે છે. સાડા આઠ મણુ વજનનું બાળપ્રદ્યુત્યનું જવલંત તેજે ઝળહળતું નારોગી શરીર કલાકો સુધી શીર્ષાસન કે અન્યાસનો કરતું જોનારને એમની આત્મશક્તિ નીરખવાની લહાણ સાંપડી છે.

તેમણે પ્રથમ ચાતુર્માસ સુરત, પછી પાદરા, વિજાપુર, માણસા, મુંગઈ વગેરે મળી કુલ ચોવીસ ચાતુર્માસો ભિન્ન ભિન્ન સ્થળે ગાળ્યા છે. ત્યાં અને પ્રવાસમાં ગુજરાતી, અંગ્રેજી અંત્યજ-શાળાઓ, ધર્મશાળાઓ, ગુરૂકુળો, મંદિરો, પાઠશાળાઓ, બોર્ડીંગો, જ્ઞાનમંદિરો, સેનીટોરિયમો, પ્રગટાવવા પ્રયત્નો સેવ્યા છે અને તેમાં સફળ થયા છે, સંઘો કઠાવ્યા છે, તથા ધર્મિક સામાજિક અને રાજકીય ઉત્કર્ષમાં અપ્રતિહત ઉપદેશ આપતા રહ્યા છે.

અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રચાર એ તેમનું મુખ્ય મીશન હોઈ તદર્થે એક મહામંડળની આવશ્યકતા જોઈ, તેમણે સં. ૧૯૬૪માં દેશના ખૂણે ખૂણેથી અનેક સુમુક્ષુઓને લેગા કરી માણસામાં એક 'શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રચારક મંડળ'ની સ્થાપના કરી હતી, અને તેજ મંડળે તેમના તમામ ગ્રંથો લક્ષાવધિ રૂપિયા ખરચીને પ્રગટ કર્યા છે. કેટલાય ગ્રંથોની પાંચ સાત આવૃત્તિઓ થઈ છે, અને ખ્રિષ્ટિય અને વડોદરા રાજ્યના કેળવણી ખાતાએ કેટલાય ગ્રંથો મંજૂર કર્યા છે. આ મંડળ અત્યારે પણ સારી રીતે ચાલી રહ્યું છે.

આ પછી આ સરસ્વતીનંદન પોતાનું 'મીશન' ચાલુજ રાખે છે. તેમના સદ્બોધેલા અંત્યજો ઉત્તમ આત્મજગૃત દશા

મેળવવા લાગ્યા, મુસલમાનો હિંદુ જેવા બન્યા, દયાનો ઝંડો ફરકવા લાગ્યો, અને સર્વત્ર તેઓ એક મહાન યોગી, પ્રખર વક્તા, મહાકવિ, સમર્થ પંડિતાચાર્ય, ગૂઢ વિચારક, સમયજ્ઞ સુધારક, અનેકવાંદી વિજેતા, સખળ પરમતસહિષ્ણુ, સ્વપરસમયજ્ઞ, વચનસિદ્ધ શાસ્ત્રવિશારદ અને સમર્થ આચાર્ય તરીકે પ્રસિદ્ધિને પામે છે.

વિજ્ઞપુરમાં તેમના ઉપદેશથી પથ્થરનું એક ભવ્ય જ્ઞાન-મંદિર તૈયાર થયું છે, જેમાં ધ્યાન માટે ભોંયરા તથા લક્ષ્યાવધિની કિંમતનાં શ્રીમદે સંગ્રહોલાં વડદર્શન, સર્વ ભાષનાં છાપેલાં હસ્ત-લિખિત તાડપત્રપરનાં પ્રાચીન અર્વાચીન, સહસ્રાવધિ પુસ્તકો સંગ્રહાયેલાં છે. આ સર્વ અણુમોલ સંગ્રહ શ્રીમદે વિજ્ઞપુરનાં શ્રી સંઘને સ્વાધીન કરી દીધો છે.

સં. ૧૯૮૧ માં શ્રીમદ પોતાનાં તમત્તમ પુસ્તકો જલદી પ્રગટ કરવા આતુર જણાયા; અને સામટા સત્તાવીશ ગ્રંથો આઠ પ્રેસોને અપાયા. તમામની પ્રેસકોપીઓ જોઈ જવી, ખીજાઓની મદદથી મુદ્રે તપાસવાં, પ્રસ્તાવનાઓ લખવી, આ બધું જાતેજ કરતા જાય અને કહેતા જાય કે “ હવે વખત ભરાઈ ગયો છે, મહાપ્રયાણની તૈયારી છે; ” પણ ભક્તો તે સાચું માનતા નહિ, કારણ આ વખતે તો જુદાંજુદાં ઠેકાણાંના કેટલાય સંઘો, ૧૯૮૧નું ચાતુર્માસ પોતાના શહેરમાં કરવા પધારવાને શ્રીમદ્ને આમંત્રવા આવ્યા હતા; અને શ્રીમદ્ તો તેમને કહેતા કે “ ભાઈ ! હવે કોણ ચાતુર્માસ કરવાનું છે ? ” છતાં આ અલમસ્ત યોગીના શબ્દો તેમને ગળે ન ઉતરતા. જેઠ મહિનાના પ્રારંભમાં શ્રીમદે સોળ પૃષ્ઠનો એક લાંબો પત્ર પોતાના ચુસ્ત ભક્ત પાદરાનિવાસી વકીલ મોહનલાલ હીમચંદ પર લખ્યો, જેમાં “ મૃત્યુ એ એક

ધોરણુમાંથી પાસ થઇ ઉપલા ધોરણમાં ચઢવા જેવું યા તો અત્મોન્નતિ કામની એક ભૂમિકા ઉપર ચઢવા જેવું છે. હું પરવારી ગયો છું સમય નિકટ છે, તમે પણ ચેાજો” (આ પત્ર પત્રસહુપદેશ લાગ ત્રીજામાં છપાયો છે) વગેરે. અને વકીલજી પણ સહકુટુંબ મહુડી, (મધુપુરી-વિજાપુરથી ચાર કોશ) ગુરૂ-સેવામાં હાજર થઇ ગયા. મહેસાણાનિવાસી મોહનલાલ ભાંખરિયા પણ સહકુટુંબ સેવામાં હતાજ. જેઠ શુદ્ધિ પૂર્ણિમા (મૃત્યુ પૂર્વે ત્રણ દિવસ) સુધી તો ‘કક્ષાવલિ સુખોદ’ ગ્રંથ તેઓ લખતા હતા. પોતાનું મૃત્યુ યોગીઓજ પહેલેથી જાણી શકે છે. બીજને દિવસે તેમણે એક વિદ્વાન જોશીને બોલાવીને, રાજયોગ ક્યારે છે, તે પૂછતાં જેઠ વદિ ત્રીજ (બીજેજ દિવસે) સવારે આઠ અને નવની વચ્ચે બતાવ્યો. મધુપુરી બહુજ નાનું ગામ હોવાથી સૌના આગ્રહથી ત્રીજના પ્રાતઃકાળે શ્રીમદ્ વિજાપુર પહોંચી ગયા, અને “ૐ જર્હમ્ મહાવીર” તેમનો હંમેશનો પ્રિય ઘોષ ઉચ્ચારવા લાગ્યા. આ વખતે તેમના પદ્મશિષ્ય અનેક ગ્રંથાલેખક વિદ્વાન આચાર્ય શ્રી અજીતસાગરસૂરિ તથા અન્ય સાધુશિષ્યો, સાધ્વી શિષ્યાઓ તથા હજારો લોકો હાજર હતા. વકીલજી તેમની પાસેજ હાજર હતા. “કોઈને કાંઈ પૂછવું છે? આવવાનું કોઈ બાકી છે? એમ પૂછતાં વકીલ મોહનલાલભાઈને નેત્ર સંકેતથી સૂચવતાં શિષ્ય અને લોકત સમુદાય સાવધ થઈ ગયો, અને શ્રીમદે અંતિમ ઉપદેશ આપવો શરૂ કર્યો, ત્યારે સૌ આ મહા-પ્રયાણ સાચું માનવા લાગ્યા કે ખરેખર વખત ભરાઈ ચુક્યો હતો. આ વખતે ગુરૂલકિતમાં વર્ષોથી સમર્પાઈ જઈ સેવામાં રહે-નાર પ્રાંતીજવાસી ડો. માધવલાલ હાજર હતા. સૌને છેલ્લા આશીર્વાદ દઈ ૐ જર્હમ્ ના ઉચ્ચાર સહિત શ્રીમદ્ વિરમ્યા. તેમના મુખ ઉપર અલૌકિક હાસ્ય અને પ્રકાશ પ્રગટ્યાં, નેત્ર મીંચાયાં, અને બીજીજ ક્ષણે ખુલી ગયાં. બાજી સંકેતાર્થ. જેઠ

વદિ ત્રીજે સવારે સાડાઆઠ વાગે, રાજયોગમાં અફસુત પ્રકાશ પાથરતો ઉજ્જવળ દીપક ખુલ્લો અને સર્વત્ર શોક અને હાહાકાર છવાયાં મૃત્યુ સમયે અને તે પછી ચોવીસ કલાક પર્યંત તે મુખશ્રીપર વિલસતું હાસ્ય અને પ્રકાશ ક્યાંય ન જણાયલાં એવાં હતાં, એમ ડોક્ટરો જણાવે છે. આમ આ મહાપુરુષની જીવનશૈલી સમેટાઈ હમતે મુખડે મૃત્યુને ભેટનાર આ આત્મા-મસ્ત અવધૂત વીરકેસરી સુભટ અનંતધામે પરવર્યા; અને આજન્મ ગુર્જરીની આરાધના કરનાર, ગુર્જરીનો શહીદ, સમર્થ વિદ્વાન યોગી, ગુર્જરી પૂજનમાં જ ખપી ગયો.

તેઓશ્રીનાં અંગલક્ષણો ચમત્કારિક હતાં, કપાળમાં ચંદ્ર, કમર સુધી પહોંચતા આબ્જનખાહુ (હાથ), હાથપગનાં આંગળાંમાં અઢાર ચક્ર, વિશાળખળવાન સાડાઆઠ મણ વજનનો દેહસ્થંભ, ભવ્ય મુખમુદ્રા, પહાડી અવજ, એક સાચા યોગી તરીકે તેમને વ્યક્ત કરતાં.

મહાનૃસિંહધિપતિ, આચાર્ય હોવા છતાં, રાજાઓ, ઠાકોરો શ્રીમંતો અને વ્યાપારીઓ ભક્ત હોવા છતાં, તેમણે કિંમતી કપડાં કે કામળ કદી વાપર્યાં નથી, પણ આજીવન ખાદી જ વાપરી હતી. કદી પણ અદેહીને બેઠા નથી, દિવસે નિદ્રા લીધી નથી, મુખવાસ કદી વાપર્યો નથી. સ્ત્રીવર્ગ સાથે પરિચય કે પત્રવ્યવહાર કર્યો નથી. સ્વાદિષ્ટ ભોજન નીરસ કર્યા વિના વાપર્યું નથી. એકજ પાત્રમાં તમામ આહાર આવતો અને વપરાતો. લેખન, વાચન, ધ્યાન, પ્રવાસ, ધર્મચર્યા અને ઉપદેશ સિવાય અન્ય કાર્યનિંદા, વિકથા કે ડાકડમાલમાં તેઓ કદી પડ્યા નથી. વિદાયતી દવા કદી વાપરી નથી. સરળ, દંભરહિત, નમ્ર, શાંત, સંપીલું, પ્રેમભર્યું, સાત્ત્વિક યોગીજીવન હંમેશાં ગાળ્યું છે

શ્રીમદ્દે એકસોદસ મહાગ્રંથો ત્યાગી અવસ્થામાં લખી ગુર્જર સાહિત્ય સમૃદ્ધ કર્યું છે. વાચ્યું, સાંભળ્યું કે જાણ્યું નથી ઇતિહાસે કે કોઈ ત્યાગી સંતે ચોવીસ વરસના પરિમિત કાલાવધિમાં અનેક વ્યવહારો સાચવતાં છતાં આટલી ભાષાઓમાં આટલા ગહન વિષયના એકસોદસ ઉપરાંત મહાગ્રંથોનાં સર્જન કર્યાં હોય.

એમનાં ગૃહસ્થજીવન, કવિજીવન, સાધુજીવન, ભક્તજીવન, પ્રેમજીવન, પંડિતજીવન, આધ્યાત્મિક જીવન, મસ્તકફીરીજીવન, યોગીજીવન, ત્યાગીજીવન, આદિપર તો પૃથક્ પૃથક્ ગ્રંથો લેવાય. આ અતિ સંક્ષિપ્ત જીવનમાં શું લખાય ? છતાં કવિ પ્રેમાનંદની માફક આ સંતે માતૃભાષાને અન્ય સમોવડી જ નહિ પણ ઉત્તમસ્થાનાલંકૃત કરવાનો સંકલ્પ શતાધિક ગ્રંથાલેખનથી પોતાની હૈયાતીમાં જ પૂર્ણ કર્યો. કવિ પ્રેમાનંદનો સંકલ્પ અધુરો જ રહ્યો જાણ્યો છે.

તેમના ગ્રંથો દર્શન કરવા યોગ્ય છે. એ ગુર્જરીની આરાધનાનો પુનિત અવશેષ અત્રે હાજર છે. ગુર્જરીના પૂજકો, વિદ્વાનો, વિદુષીઓ ! તે જુઓ, અને ગુર્જરીના આ લાડીલાના મોંઘામૂલા વારસાને તમારો કરો.

મહાગુજરાત ગુર્જરીના આ ભક્ત, શહીદ, સંતના મહામૂલા આરાધન પ્રત્યે કેટલું બેદરકાર છે, તે કદાચ અમરાપુરીની અટારીએ રહી શ્રીમદ્ જોતા હશે ? એમના અમર આત્માને શાંતિ હો !

ગુર્જરીનો જયશ્રીરંગ

શ્રી મહાવીર પ્રિન્ટિંગ વર્કસ.
૪૫ ધનજી સ્ટ્રીટ, મુંબઈ ૩

